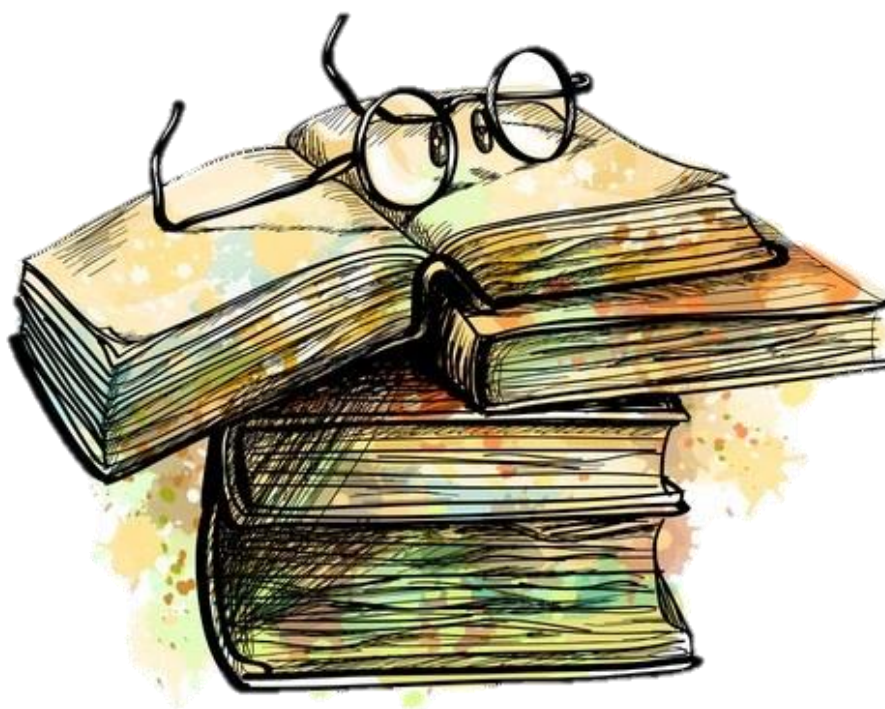

PORADNIK DYPLOMANTA W IFS
CZYLI JAK PRZYGOTOWAĆ PRACĘ DYPLOMOWĄ

INSTYTUT FILOLOGII SŁOWIAŃSKIEJ

WROCLAW 2021

Poradnik opracowali:

dr Marcin Borowski

dr Sybilla Daković

dr Małgorzata Filipek

dr Bogumił Gasek

dr hab. Przemysław Józwikiewicz, prof. UWr

dr Agnieszka Kołodziej

dr Joanna Kula

dr hab. Jarosław Malicki

dr Danuta Pytel-Pandey

dr Sylwia Wójtowicz-Marszał

dr Dorota Żygadło-Czopnik

SPIS TREŚCI

<i>Słowo wstępne</i>	4
CZEŚĆ I	5
I.1. ZALECENIA REALIZACJI I OPRACOWANIA PRAC DYPLOMOWYCH W INSTYTUCIE FILOLOGII SŁOWIAŃSKIEJ UW r.....	6
I.2. STRUKTURA PRACY	8
I.3. UKŁAD I FORMATOWANIE	11
I.4. FORMY ZAPISÓW REDAKCYJNYCH	13
I.4.1. PRZYPISY	16
I.4.2. BIBLIOGRAFIA	18
CZEŚĆ II	27
II.1. WSKAZÓWKI TECHNICZNE	28
II.2. WSKAZÓWKI JĘZYKOWE	33
II.2.1. UWAGI OGÓLNE	33
WSKAZÓWKI W JĘZYKU POLSKIM	35
WSKAZÓWKI W JĘZYKU CHORWACKIM	40
WSKAZÓWKI W JĘZYKU SERBSKIM	45
WSKAZÓWKI W JĘZYKU CZESKIM	50
WSKAZÓWKI W JĘZYKU ROSYJSKIM	55
WSKAZÓWKI W JĘZYKU UKRAIŃSKIM	60
II.3. WYKAZ PRZYDATNYCH SKRÓTÓW	65
II.4. WZORY STRON TYTUŁOWYCH	68
FILOLOGIA CHORWACKA Z JĘZYKIEM SERBSKIM	69
FILOLOGIA CZESKA	78
FILOLOGIA ROSYJSKA	87
FILOLOGIA UKRAIŃSKA	96
BIBLIOGRAFIA	113

Słowo wstępne

Poradnik Dyplomanta ma charakter instrukcji opisującej ogólne zasady przygotowywania prac dyplomowych (licencjackich i magisterskich) w Instytucie Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego.

W Poradniku znajdą Państwo zalecenia w zakresie realizacji i opracowania prac dyplomowych, informacje dotyczące wytycznych redakcyjnych (układu i formatowania, form zapisów redakcyjnych, sporządzania przypisów i bibliografii), wskazówki językowe oraz techniczne uzupełnione stosownymi załącznikami.

Mamy nadzieję, iż instrukcja ta w sposób klarowny zapozna Państwa z wymaganiami naukowymi stawianymi pracom dyplomowym na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Wrocławskiego, będzie pomocna w ich poprawnym opracowaniu oraz wpłynie na ich ogólne walory.

Życzymy miłej lektury!

Autorzy

CZEŚĆ I

I.1. ZALECENIA REALIZACJI I OPRACOWANIA PRAC DYPLOMOWYCH W INSTYTUCIE FILOLOGII SŁOWIAŃSKIEJ UWR

Warunki ukończenia studiów I i II stopnia oraz zasady składania i archiwizacji prac dyplomowych regulują następujące dokumenty:

- [Komunikat nr 3/2021 Dziekana Wydziału Filologicznego UWr z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie zasad składania i archiwizacji prac dyplomowych z wykorzystaniem systemu Archiwum Prac Dyplomowych \(APD\),](#)
- [Komunikat nr 4/2021 Dziekana Wydziału Filologicznego UWr z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie procedury sprawdzania prac dyplomowych w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym,](#)
- [Uchwała nr 37/2021 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 21 kwietnia 2021 r. w sprawie regulaminu studiów na Uniwersytecie Wrocławskim \(pkt IX, § 42–48\),](#)
- [Zarządzenie nr 42/2021 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Procedury dyplomowania, sprawdzania prac dyplomowych w systemie antyplagiatowym, archiwizacji prac dyplomowych z wykorzystaniem systemu Archiwum Prac Dyplomowych \(APD\) i przekazywania prac do Repozytorium pisemnych prac dyplomowych,](#)
- [Uchwała nr 118/2021 Rady Wydziału Filologicznego UWr z dnia 21 września 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków ukończenia studiów I i II stopnia oraz prac i egzaminów dyplomowych na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Wrocławskiego.](#)

Aktualne informacje dotyczące dyplomowania w Instytucie Filologii Słowiańskiej zamieszczane są na stronie instytucyjowej w zakładce [Dyplomowanie](#), zaś wszystkie wewnętrzne akty normatywne (Zarządzenia i Komunikaty Rektora UWr oraz Dziekana Wydziału Filologicznego UWr) publikowane są w menu bocznym [Aktualności](#).

Niezbędne wskazówki w zakresie dyplomowania znajdują się też na stronie Wydziału Filologicznego w zakładce [Dyplomowanie](#).

Polecamy Państwa uwadze [Alternatywny przewodnik dyplomanta](#) – instrukcję w pigułce opisującą najważniejsze etapy związane z procedurą zgłaszania pracy do obrony i jej rejestracją w systemie APD.

I.2. STRUKTURA PRACY

Zgodnie z pkt. 3 [Uchwały nr 322/2019 Rady Wydziału Filologicznego UWr z dnia 12 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków ukończenia studiów I i II stopnia oraz prac i egzaminów dyplomowych na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Wrocławskiego](#):

Praca licencjacka jest samodzielną pracą o charakterze opisowym lub analitycznym, będącą wynikiem zastosowania przynajmniej niektórych procedur właściwych postępowaniu badawczemu, wyposażoną w aparat właściwy tekstowi naukowemu. Za zgodą dziekana, po zasięgnięciu opinii promotora i kierownika zakładu lub dyrektora, praca może mieć charakter samodzielnego projektu odpowiadającego zasadom oryginalności i opatrzonego niezbędnymi elementami przedstawiającymi zastosowaną metodologię. W tym przypadku dziekan może również zezwolić na przygotowanie pracy o objętości nie odpowiadającej warunkom przedstawionym w punkcie 1 dotyczącym minimalnej objętości. Jako praca dyplomowa może być przedstawione również własne tłumaczenie z odpowiednim komentarzem i obudową metodologiczną.

Praca magisterska jest samodzielną pracą o charakterze naukowym, która powinna realizować zasady obowiązujące podczas pisania prac tego typu; w szczególności musi wykorzystywać procedury oraz aparat właściwe tekstowi naukowemu i świadczyć o zrealizowaniu w formie pisemnej zadania naukowego (analitycznego lub problemowego). Za zgodą dziekana, po zasięgnięciu opinii promotora i kierownika zakładu lub dyrektora, praca może mieć charakter samodzielnego projektu odpowiadającego zasadom oryginalności i opatrzonego niezbędnymi elementami przedstawiającymi zastosowaną metodologię. W tym przypadku dziekan może również zezwolić na przygotowanie pracy o objętości nie odpowiadającej warunkom przedstawionym w punkcie 1 dotyczącym minimalnej objętości. Jako praca dyplomowa może być przedstawione również własne tłumaczenie z odpowiednim komentarzem i obudową metodologiczną.

W strukturze pracy dyplomowej wyróżnia się trzy zasadnicze części (Wstęp, Rozwinięcie, Zakończenie) poprzedzone stronami tytułowymi, streszczeniami wraz ze słowami kluczowymi, spisem treści oraz uzupełnione Bibliografią.

Objętość pracy licencjackiej (wraz z bibliografią) powinna wynosić ok. 55-70 tys. znaków ze spacjami, zaś pracy magisterskiej ok. 110-140 tys. znaków ze spacjami. Każda praca powinna zawierać streszczenia wraz ze słowami kluczowymi. Szczegółowe informacje w tym zakresie precyzuje [Uchwała nr 322/2019 Rady Wydziału Filologicznego UWr z dnia 12 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków ukończenia studiów I i II stopnia oraz prac i egzaminów dyplomowych na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Wrocławskiego.](#)

Model pracy dyplomowej:

1. Strony tytułowe (w języku polskim, kierunkowym i angielskim)

2. Streszczenia opatrzone słowami kluczowymi

- **Streszczenie** – tekst o charakterze informacyjnym o objętości do 4 tys. znaków ze spacjami (krótkie, precyzyjne zdania, konkretnie odnoszące się do zawartości pracy). Streszczenie powinno zawierać tezę, strukturę, najważniejsze informacje i wnioski.
- **Słowa kluczowe** – precyzyjne, występujące w tekście i/lub tytule (nazwy własne, nazwiska, terminy) do 1 tys. znaków ze spacjami.

3. Wstęp – objaśnia temat, ujawnia motywy jego podjęcia, wskazuje motywy poznawcze.

- Wprowadzenie do tematu (zarys problemu badawczego / autor / dzieło / periodyzacja) i jego ogólna charakterystyka (aktualność i ważność problemu badawczego); zdefiniowanie kluczowych pojęć;

np. *Jednym z ważniejszych problemów współczesnej humanistyki jest...*

- **Prezentowanie stanu badań dot. tematu** (porządek chronologiczny od najstarszych opracowań) oraz jego podsumowanie;

np. *Omawianym zagadnieniem zajmowało się wielu badaczy polskich i rosyjskich począwszy od lat trzydziestych XX wieku. [...] Dotąd nie prowadzono jednak pogłębionych badań dotyczących...; Zebrana literatura przedmiotu pozwala stwierdzić brak opracowania monograficznego...; Dotychczasowe badania koncentrowały się jedynie na... .*

- Określenie celu własnych badań i zastosowanej metody badawczej (metodologii);

np. *Celem niniejszej pracy jest próba odpowiedzi na pytanie... [...] Metodologia badawcza wynikająca z postawionych zadań oraz interdyscyplinarnego charakteru badań będzie obejmować...*

- Przedstawienie struktury pracy;

np. *Praca składa się z trzech rozdziałów. W pierwszym... Rozdział drugi poświęcony jest... W rozdziale trzecim ukazane są...*

4. Rozwinięcie / Rozdziały – samodzielna analiza i interpretacja tekstu źródłowego (literatury podmiotu) / materiału badawczego w oparciu o opracowania naukowe (literaturę przedmiotu).
np. *Niniejszy rozdział poświęcony jest...; Przedmiotem rozważań niniejszego rozdziału są...; Wśród najważniejszych aspektów budowy świata przedstawionego w twórczości X można wymienić..., którym poświęcony jest niniejszy rozdział; Przedstawiając wybrane fakty z życia pisarza w poprzednim rozdziale, udowodniłam...*

5. Zakończenie – ustosunkowanie się autora do całości.

- Wprowadzenie (nawiązanie do literatury lub problemu badawczego);

np. *Zamierzeniem przeprowadzonych analiz było...; Zgromadzona literatura przedmiotu, a zwłaszcza monografia X... Celem podjętych badań...*

- Podsumowanie i wnioski (formułowanie ustaleń wynikających z badań);

np. *Interpretacja tekstu źródłowego pozwoliła na sformułowanie następujących ustaleń: ... Na podstawie przeprowadzonych analiz... W oparciu o wymienione ustalenia można wywnioskować, że...*

6. Bibliografia – wykaz literatury podmiotu (tekst/-y źródłowy/-e) i przedmiotu (monografie, opracowania encyklopedyczne, słowniki, zbiory artykułów, czasopisma, rzeczowe źródła internetowe) uporządkowany alfabetycznie, sporządzony zgodnie z wymogami redakcyjnymi.

I.3. UKŁAD I FORMATOWANIE

1. W całym dokumencie krój pisma Times New Roman.
2. Marginesy – prawy 2,5 cm, lewy 3,5 cm, wyjustowanie obustronne.
3. Strony tytułowe – pierwsza w języku polskim, druga w języku kierunkowym, trzecia w języku angielskim:
  - w czterech pierwszych wierszach kolejno, wersalikami:
    - nazwa uczelni,
    - nazwa wydziału,
    - nazwa instytutu,
    - nazwa filologii / specjalności,
  - imię i nazwisko autora – pismem tekstowym (tj. takim, jak w tekście głównym),
  - tytuł i podtytuł pracy – wersalikami,
  - rodzaj pracy (licencjacka/magisterska = BA thesis / MA thesis), stopień lub tytuł naukowy i nazwisko promotora – pismem tekstowym,
  - miejsce i rok złożenia pracy – u dołu strony, wersalikami.
  - nazwa uczelni, nazwa wydziału, nazwa instytutu oraz nazwa filologii / specjalności – wyśrodkowane, rodzaj pracy stopień lub tytuł naukowy i nazwisko promotora – wyjustowane do prawej strony, wszystkie elementy – stopień pisma 12.

Wzory stron tytułowych dla poszczególnych kierunków zamieszczone zostały w Części II Poradnika dyplomanta.

4. Strona czwarta: streszczenie i słowa kluczowe w języku polskim – pismo tekstowe, justowanie obustronne.
5. Strona piąta: streszczenie i słowa kluczowe w języku kierunkowym – pismo tekstowe, justowanie obustronne.
6. Strona szósta: streszczenie i słowa kluczowe w języku angielskim – pismo tekstowe, justowanie obustronne.

7. Strona siódma – spis treści.

8. Tytuły rozdziałów – stopień pisma 16, pogrubienie i wyśrodkowanie.

9. Podtytuły rozdziałów – stopień pisma 14, pogrubienie i wyśrodkowanie.

10. Tekst główny – stopień pisma 12, interlinia 1,5, pierwszy akapit bez wcięcia, pozostałe akapity wcięcie 1,25, justowanie obustronne.

11. Przypisy dolne, rzeczowe – stopień pisma 10, interlinia 1,0, wcięcie akapitowe 1,25, justowanie obustronne.

12. Numerację stron rozpoczynamy od strony siódmej (spis treści).

I.4. FORMY ZAPISÓW REDAKCYJNYCH

1. Wyrazy oraz zwroty obcojęzyczne (w tym łacińskie i greckie) zapisujemy kursywą. Objasnienia znaczeń wyrazów podajemy w ‘w cudzysłowie apostrofowym’. W wyróżnieniach autorskich (np. istotne słowa) stosujemy pismo pogrubione (bold).

2. Cytaty zaczerpnięte z języka polskiego i wszystkich języków obcych podajemy pismem prostym, w „cudzysłowie typograficznym polskim”. Jeśli praca przygotowana jest w języku kierunkowym, stosujemy cudzysłowy typograficzne obowiązujące w danym języku. **Nie** należy stosować "cudzysłów maszynowych". Jako cudzysłów wewnętrzny stosujemy «francuski», jego odwrotność to cudzysłów niemiecki »niemiecki«. Kropkę kończącą zdanie stawiamy zawsze **po** zamknięciu cudzysłowu typograficznego.

3. Zastosowanie cudzysłówów topograficznych:

Przy oznaczaniu graficznym cytatów przyjmujemy następującą kolejność i wytyczne:

- najpierw cudzysłów, potem przypis w nawiasie, potem kropka,
- cudzysłów wewnątrz cudzysłowu powinien mieć inną formę graficzną.

Krótkie cytaty (do 3 linijek):

Poprawny zapis:

- „Tu będzie miasto – z nieba sfrunął orzeł i siadając na czubkach dwóch brzoź, stworzył z nich łuk” (Nowak, 2012, s. 33–34).

- Jan Koza twierdzi: „Obłomow to pozycja dla ludzi ograniczonych umysłowo. «To jest jakaś obłomowszczyzna» – mówił Sztolc. A ja mówię, że to jakieś bajubaju” (Koza, 2012, s. 33–34).

Ponadto rosyjski literaturoznawca zauważa, że: „Андреев изображает «жизнь как путь к смерти»” (Захаров, 2012, s. 33–34), tak więc pesymizm przedstawionej wizji nie powinien budzić zdziwienia.

Długie cytaty (powyżej 3 linijek):

Bez cudzysłowu i bez kursywy, „w świetle” = „cytat blokowy” (stopień pisma 11, interlinia 1,15, lewostronne wcięcie całego bloku 1,25, justowanie obustronne; nad cytatem i pod nim jeden pusty wiersz).

Poprawny zapis:

Cudo, w większości piwnic i krasoludzkich barów w Ankh-Morpork, jest potępiana jako pierwszy krasnolud noszący spódnicę. Z czasem jednak jej poczynania zostają podchwyczone przez część żeńskich krasnoludów z miasta. Niektórzy z nich:

odkrywali ostatnio, że pośród ich synów są też – dławili się tym słowem – córki. Cudo okazała się tylko pianą na szczycie fali. Niektóre młodsze krasnoludy nieśmiało używały cieni do oczu i deklarowały, że tak naprawdę nie lubią piwa. Przez krasnoludzką społeczność płynęły nowe prądy (Pratchett, 2006, s. 38).

Starsze pokolenie nie przyjmuje tych zmian z radością. Wieści o szerzącym się w mieście zepsuciu budzą gniew siwobrodych ojców (i siwobrodych matek) w rodzimych kopalniach.

Zasadniczo należy unikać cytowania w językach innych niż język pracy (poza tekstem źródłowym [literackim]).

W przypadku wprowadzenia cytatów obcojęzycznych należy pozostawić je w języku oryginału, bez tłumaczenia ich na język polski.

3. Opuszczenie fragmentu w cytacie sygnalizujemy poprzez użycie wielokropka w nawiasie kwadratowym: „[...]”. **Nie** stosujemy znaku opuszczenia na początku i na końcu cytatu (nawet jeśli zaczyna się on małą literą), chyba że brak sygnału opuszczenia może rzutować na sposób rozumienia przywołanego tekstu.

4. W wyliczeniach przyjmujemy numerację trzystopniową w następującej kolejności: cyfry arabskie, litery małe, myślniki. Po cyfrach stosujemy kropkę, po literach nawias (po nim mała litera). Pomiędzy poszczególnymi członami wyliczenia przecinki lub średniki. Na zakończenie wyliczenia kropka.

5. W pracach przygotowywanych w języku polskim posługujemy się następującymi skrótami: „itp.”, „itd.”, „r.”, „w.”, „np.”, „m.in.”, „tzw.”, „tj.”, natomiast na końcu zdania stosujemy pełne wyrazy „rok” i „wiek” (np. „2000 roku.”, „XIX wieku.”). Jeśli praca pisana jest w języku kierunkowym, posilkujemy się zasadami obowiązującymi w danych języku.

6. Liczby 1–9 zapisujemy słownie, a wyższe – cyfrowo.

7. W pracach przygotowywanych w języku polskim daty zapisujemy w następujący sposób: 12 VI 1982. Po takiej pełnej dacie **nie** należy stosować skrótu „r.” (skrót ten można użyć tylko po samym roku, np. „2000 r.”). Jeśli praca pisana jest w języku kierunkowym, stosujemy zasady obowiązujące w danym języku.

8. W pracach przygotowywanych w języku polskim numery stuleci wyrażamy za pomocą cyfr rzymskich, natomiast połowy stuleci słownie (np. „druga połowa XIX w.”). Jeśli praca pisana jest w języku kierunkowym, posilkujemy się zasadami obowiązującymi w danych języku.

9. W pracach przygotowywanych w języku polskim dekady oznaczamy za pomocą liczb z kropką i określenia stulecia („lata 70. XX w.”, „lata 90. XIX w.”). Jeśli praca pisana jest w języku kierunkowym, stosujemy zasady obowiązujące w danym języku.

12. Używamy apostrofów, a **nie** symboli minut: Rolanda Barthes'a, **nie** Rolanda Barthes'a.

13. W funkcji myślników stosujemy półpauzy (–), a **nie** dywizy (-).

14. Tytuły (książek, artykułów, czasopism) w tekście głównym piszemy bez cudzysłowu – *kursywą*.

15. Do każdego tytułu dzieła literackiego (nie prac naukowych), który pojawia się w tekście po raz pierwszy, trzeba w nawiasie podać tytuł oryginału i datę pierwszego wydania (potem już nie powtarzamy tego za każdym razem).

Poprawny zapis:

W utworze (zatytułowanym) *Biedni ludzie* (*Бедные люди*, 1846) (autorstwa) Fiodora Dostojewskiego wyraźnie widać nawiązania do twórczości Gogola.

I.4.1. PRZYPISY

1. Stosujemy przypisy w stylu APA.

Użycie przypisów dolnych dopuszczalne jest, gdy:

- zawierają informacje dodatkowe, wyjaśniające (muszą być one ograniczone do minimum);
- zawierają informacje o prawach autorskich.

2. Przypisy bibliograficzne umieścić należy wewnątrz tekstu artykułu. Wykorzystywane publikacje zapisujemy w nawiasie, wymieniając nazwisko autora, rok wydania pozycji oraz numer stron:

(Nowak, 2012, s. 33–34)

W przypadku publikacji elektronicznej zamiast strony stosujemy zapis online.

(Nowak, 2012, online)

3. W przypadku publikacji kilku autorów w przypisie należy podać pierwsze nazwisko, a następnie skrót *et al.*:

(Kowalski *et al.*, 2005, s. 99)

4. W przypadku odwoływania się do dwóch lub więcej prac w tym samym nawiasie należy uporządkować je rosnąco według roku publikacji:

(Kowalski, 2005, s. 33; Nowak, 2019, s. 55)

5. Jeśli kilka prac tego samego autora (autorów) zostało opublikowanych w tym samym roku, należy wstawić litery a, b, c itd. po roku publikacji (bez spacji między rokiem a literą):

(Nowak, Kowalski, 2005a, s. 7)

(Nowak, Kowalski, 2005b, s. 11)

6. Cytowanie pośrednie.

Uwaga: spisywanie z innych prac cytatów i przypisów = kradzież intelektualna. Jeśli chcemy wykorzystać czyjś przypis, to powinniśmy zastosować cytowanie pośrednie.

Cytowanie pośrednie polega na przywoływaniu tekstu, do którego autor nie miał bezpośredniego dostępu, a który zna jedynie z innej publikacji. Cytowanie pośrednie powinno być stosowane wyłącznie wtedy, gdy oryginalna praca jest niedostępna w znanym autorowi języku. W Bibliografii należy umieścić źródło wtórne (z którego korzystaliśmy), natomiast w tekście artykułu należy podać nazwisko autora oryginalnej pracy, jej tytuł i datę publikacji oraz wpisać odsyłacz do wtórnego źródła poprzedzony przyimkiem „za” z dwukropkiem:

Fiodor Dostojewski twierdził w *Dzienniku pisarza* (1880, za: Borowski, 2005, s. 80-85), że...

7. Jeśli cytujemy korespondencję, to jako pierwszy element przypisu podajemy nadawcę, potem rodzaj korespondencji (np. list, karta pocztowa, e-mail itp.) i adresata, następnie datę listu i źródło, z którego korzystamy (edycja korespondencji, zbiór rękopisów z odpowiednią sygnaturą biblioteczną, numer inwentarzowy pozycji archiwalnej itd.).

8. Przywołując wywiad, jako autora traktujemy osobę przeprowadzającą rozmowę.

9. Jeśli cytat pojawia się w przypisie, lokalizację przytoczenia podajemy po zamknięciu cudzysłowu, w nawiasie okrągłym.

10. Brak miejsca, roku lub miejsca i roku wydania oznaczamy odpowiednio skrótami łacińskimi: „s.l.”, „s.a.”, „s.l.a.”, lub – w wypadku stosowania polskiej konwencji: „b.m.”, „b.r.”, „b.m.r.”.

11. Parafrazując czyjąś myśl, a nie cytując, jeśli nie wymieniamy nazwiska autora w tekście, stosujemy skrót „zob.” (zobacz). Chcąc wskazać na potrzebę porównania np. dwóch różnych wydań czy wersji dzieła, wpisujemy skrót „por.” (porównaj). Jeśli w tekście pojawia się cytat (nawet bez nazwiska autora) lub parafraza, ale z nazwiskiem twórcy myśli, skróty „zob.” i „por.” w przypisach nie są potrzebne – w takich wypadkach podajemy same opisy bibliograficzne. Gdy skrót rozpoczyna przypis, na początku używamy wielkiej litery (odpowiednio: „Zob.” lub „Por.”).

12. W przypisach skróty zawsze zapisujemy w języku, w którym przygotowana jest praca.

I.4.2. BIBLIOGRAFIA

1. Adresy bibliograficzne powinny być zapisane w porządku alfabetycznym, według nazwiska pierwszego autora. W przypadku prac zbiorowych o miejscu publikacji w bibliografii decyduje (zgodnie z porządkiem alfabetycznym) nazwisko redaktora.
2. Nie numerujemy poszczególnych pozycji bibliografii.
3. W przypadku bibliografii w dwóch alfabetach (łacińskim i cyrylicy), poszczególne pozycje zamieszczamy oddzielnie dla każdego alfabetu (o kolejności decyduje język tekstu).
4. Nazwy wydawnictw w tzw. wydawnictwach zwartych, czyli w książkach, należy podawać w przypadku WSZYSTKICH książek, nie zaś wybiórczo.
5. W bibliografii skróty zawsze dostosowujemy do języka publikacji.
6. W przypadku pozycji bibliograficznych pochodzących z innego języka niż język pracy, stosujemy skróty obowiązujące w tym języku.

Примеры библиографических записей:

Публикация одного автора:

pol.

Eco, U. (2007). *Podziemni bogowie. Wybór szkiców*. Warszawa: Czytelnik.

ang.

Layton, S. (2005). *Russian Literature and Empire. Conquest of the Caucasus from Pushkin to Tolstoy*. Cambridge: Cambridge University Press.

chorw.

Nemec, K. (2003). *Povijest hrvatskog romana od 1945. do 2000*. Zagreb: Školska knjiga.

czes.

Macura, V. (1995). *Znamení zrodu*. Praha: H&H.

Macura, V. (2015). *Znamení zrodu a české sny*. Vybr. a uspoř. K. Piorecká, k vydání přípr. K. Piorecká a M. Vojtková. Praha: Academia.

lub:

Macura, V. (2015). *Znamení zrodu a české sny*. Eds. K. Piorecká, M. Vojtková. Praha: Nakladatelství Academia.

ros.

Эткинд, А. (1998). *Хлыст. Секты, литература и революция*. Москва: Новое литературное обозрение.

Зализняк, А. А. (2006). *Многозначность в языке и способы ее представления*. Москва: Языки славянских культур.

serb.

Вучковић, Р. (2006). *Андрић. Паралеле и рецепција*. Београд: Свет књиге.

Милошевић, П. (2010). *Историја српске књижевности*. Београд: Службени гласник.

ukr.

Скидан, О.В. (2008). *Аграрна політика в період ринкової трансформації*. Житомир: ЖНАЕУ.

Publikacija kilku autorów:

pol.

Febbraro, F., Schwetje, B. (2012). *Historia świata w sztuce*. Kraków: UNIVERSITAS.

chorw.

Moguš, M., Pintarić, N. (2002). *Poljsko-hrvatski rječnik*. Zagreb: Školska knjiga.

czes.

Svozilová, N., Prouzová, H., Jirsová, A. (2005). *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia.

Daneš, F. a kol. (1997). *Český jazyk na přelomu tisíciletí*. Praha: Academia.

ros.

Ильф, И., Петров, Е. (2016). *12 стульев*. Москва: Азбука.

Латышев Л. К., Семенов А. Л. (2003). *Перевод: теория, практика и методика преподавания*. Москва: Академия.

serb.

Вучина Симовић И., Филиповић Ј. (2009). *Језички идентитет и замена језика у сефардској заједници у Београду*. Београд: Завод за уџбенике.

Ћосић П. и сарадници (2008). *Речник синонима*. Београд: Отворена књига.

ukr.

Лусь, В.І., Киркач, Т.Є., Мандріченко, О.Є. (2014). *Практикум з нарисної геометрії: навчальний посібник*. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова.

Praca zbiorowa napisana pod redakcją:

pol.

Konończuk, E., Sidoruk, E. (red.). (2012). *Od poetyki przestrzeni do geopoetyki*. Białystok: Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku.

ang.

Bennett, A. (edit.). (1993). *Reading Reading*. Tampere: University of Tampere.

chorw.

Pandžić, J., Suvala, A. (ured.). (2015). *Nestandardni hrvatski jezik prema standardnom hrvatskom jeziku*. Zagreb: Agencija za odgoj i obrazovanje.

czes.

Konończuk, E., Sidoruk, E. (eds.). (2012). *Od poetyki przestrzeni do geopoetyki*. Białystok: Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku.

Bennett, A. (ed.). (1993). *Reading Reading*. Tampere: University of Tampere.

ros.

Лекке, М., Чхаидзе, Е. (сост.). (2018). *Россия-Грузия после империи*. Москва: Новое литературное обозрение.

serb.

Нешић, С., Стојановић-Пантовић, Б. (уред.). (2007). *Теоријско-историјски преглед компаратистичке терминологије код Срба*. Огледна свеска бр. 2. Београд: Књижевно друштво Свети Сава.

ukr.

Любченко, П.М. (упоряд.). (2010). *Правова основа діяльності органів державної влади: збірник нормативних актів*. Харків: ФІНН.

Rozdział w pracy zbiorowej:

pol.

Rybicka, E. (2012). Literatura, geografia: wspólne terytoria. W: E. Konończuk, E. Sidoruk (red.), *Od poetyki przestrzeni do geopoetyki* (s. 11-25). Białystok: Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku.

ang.

Royle, A. (1993). On Not Reading: Derrida and Beckett. In: A. Bennett (edit.), *Reading Reading* (p. 201-220). Tampere: University of Tampere.

chorw.

Molvarec, L. (2016). Izmještenje u suvremenoj hrvatskoj prozi. W: M. Guštin, N. Wyszogrodzka-Liberadzka (red.), *Słowianie w podróży* (s. 267-278). T. II. Literatura. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.

Skelin Horvat, A. (2015). Jezik adolescenata – od slenga preko kolokvijalnoga do standarda. U: J. Pandžić, A. Suvala (ured.), *Nestandardni hrvatski jezik prema standardnom hrvatskom jeziku* (s. 69-75). Zagreb: Agencija za odgoj i obrazovanje.

czes.

Hebal-Jezierska, M. (2011). Variantnost ve flexi životných maskulin. In: F. Šticha (ed.), *Kapitoly z české gramatiky* (s. 448-508). Praha: Academia.

Chromý, J. (2017). Vidíte písmena barevně? In: R. Adam, I. Bozděchová, R. Dittmann, A.A. Fidlerová, J. Chromý, ad. *O jazyce bez hranic a další zajímavosti ze současného zkoumání češtiny* (s. 23-24). Praha: Nakladatelství Lidové noviny.

Klecker, E. (2008). Waffen der Tugend und der Poesie. Breslauer Figurengedichte für Ferdinand III. In: H. Dáňová, J. Klípa, L. Stolarová (eds.). *Slezsko. Země Koruny české. Historie a kultura 1300-1740. Díl A.* (s. 245-263). Praha: Národní galerie.

ros.

Иванова, Н. (2017). Михаил Шишкин: контексты прозы. В: А. Скотница, Я. Свежий (ред.), *Знаковые имена современной русской литературы. Михаил Шишкин* (с. 21-33). Краков: Scriptum.

serb.

Попов Ј. (2007). Барокна епоха у европској и српској књижевности. У: С. Нешић, Б. Стојановић-Пантовић, (уред.), *Теоријско-историјски преглед компаратистичке терминологије код Срба*. Огледна свеска бр. 2. (стр. 33-58). Београд: Књижевно друштво Свети Сава.

ukr.

Саблук, П.Т. (2000). Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. В: М.Й. Маліка (за ред.), *Основи аграрного підприємництва* (с. 5-15). Київ: ІАЕ.

Jeśli chcemy powołać się na wstęp historyczny czy teoretyczny do jakiegoś utworu (powieści, zbioru wierszy), to trzeba ten wstęp potraktować jak artykuł/rozdział w książce, tak samo opisujemy hasła encyklopedyczne i słownikowe:

Ulicka, D. (2009). Powieść mą widzę ogromną... (wprowadzenie do antologii). W: eadem (red.), *Ja – inny. Wokół Bachtina. Antologia* (s. 9-33). T. 1. Kraków: UNIVERSITAS.

Artykuł w czasopiśmie:

pol.

Zemszał, P. (2020). Wizerunek Władimira Majakowskiego w sowieckiej propagandzie kulturalnej w latach 1953–1957. *Przegląd Rusycystyczny*, 3 (171), s. 142-156. DOI: 110.31261/pr.8296.

ang.

Cavanagh, C. (2000). Lyrical Ethics: The Poetry of Adam Zagajewski. *Slavic Review*, 59 (1), pp. 1-15. DOI: 10.2307/2696902.

chorw.

Požgaj, P. (2021). O nekakvim nedozrelim djevojkama i njihovim sudbinama: Pripovijedanje djevojaštva u romanu "Alma" Josipa Barkovića. *Anafora: časopis za znanost o književnosti*, VIII (1), s. 23-37. DOI: 10.29.162/ANAFORA.V8i 1.2

czes.

Zemszał, P. (2020). Wizerunek Władimira Majakowskiego w sowieckiej propagandzie kulturalnej w latach 1953–1957. *Przegląd Rusycystyczny*, 3 (171), s. 142-156. DOI: 110.31261/pr.8296.

ros.

Шафранская Э. (2017). Роман А. Чудакова «Ложится мгла на старые ступени» в аспекте филологической антропологии. *Вестн. Сев. (Арктич.) федер. ун-та. Серия: Гуманит. и соц. Науки*, 4, с. 140-147. DOI: 10.17238/issn2227-6564.2017.4.140.

serb.

Раичевић Г. (2017). У потрази за професором Норгесом: "Љетовање на југу" Иве Андрића. *Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду*, XLII (1), стр. 411-425. DOI: 10.19090/gff.2017.1

ukr.

Барабаш-Ревак О. (2021). Мовні означення грішника у відображенні вибраних псалмів перекладу Івана Огієнка. *Studia Ukrainica Posnaniensia*, IX (1), с. 21–33. DOI: 10.14746/sup.2021.9.1.02

W przypadku czasopism nie podajemy nazw wydawnictw i miejsca wydania.

Jeśli artykuł nie posiada numeru DOI (Digital Object Identifier), element ten pomijamy.

pol.

Zemsał, P. (2020). Wizerunek Władimira Majakowskiego w sowieckiej propagandzie kulturalnej w latach 1953–1957. *Przegląd Rusycystyczny*, 3 (171), s. 142-156.

chorw.

Coha, S. (2016). Svjetska književnost, nacionalna književnost i nacionalni identitet: hrvatski slučaj – od 19. stoljeća do početka postmoderne. *Croatica: časopis za hrvatski jezik, književnost i kulturu*, 40 (60), 2016, s. 27-48.

czes.

Koupil, O. (2019). Veleslavinův „trojjazyčný“ nomenklátor a komprimace/dilatace v českém pravopisu raného novověku. *Listy filologické*, 142 (1-2), s. 49-84.

ros.

Ранчин, А. (2021). Путешествие, земля, небо и Бог в творчестве Пушкина и Лермонтова. *Новый мир*, 4. Режим доступа: http://www.nm1925.ru/Archive/Journal6_2021_4/Content/Publication6_7728/Default.aspx (дата обращения: 27.09.2021).

serb.

Пијановић, П. (2012). Култура свакодневице и приватни живот у Србији крајем 19. и почетком 20. Века. *Serbian Study Research*, 3 (1), стр. 55-71.

ukr.

Яцків Я.С., Радченко, А.І. (2012). Про ефективність видання наукових журналів в Україні. *Вісник Національної академії наук України*, 6, с. 62-67.

Publikacja elektroniczna:

pol.

Bolecki, W. (2002). *Modernizm w literaturze polskiej xx w. (rekoniesans)*. Pobrane z: https://rcin.org.pl/ibl/Content/56011/WA248_70633_P-I-2524_bolecki-modernizm.pdf (dostęp: 21.10.2020).

chorw.

Derk, D. (2021). *Roman hrvatskog pisca, ali može biti dio njemačke književnosti. U izdanju Egmonta objavljen je novi roman Gorana Tribusona Vilinska priča*". Preuzeto sa: <https://www.vecernji.hr/kultura/roman-hrvatskog-pisca-ali-moze-biti-dio-njemacke-knjizevnosti-1504220> (pristup: 30.09.2021).

czes.

Ziková, M. (2017). Jakobsonovo pravidlo. In: P. Karlík, M. Nekula, J. Pleskalová (eds.), *CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny*. Dostupné z: <https://www.czechency.org/slovník/JAKOBSONOVO%20PRAVIDLO> (přístup: 29.9.2021).

ros.

Чанцев, А. (2021). *Ситуация вызова Александр Чанцев о книге Вольфрама Айленбергера «Время магов»*. Режим доступа: <https://www.colta.ru/articles/literature/28349-aleksandr-chantsev-kniga-vremya-magov-volfram-aylenberger> (дата обращения: 27.09.2021).

serb.

Босильчић, Б. (2021). *Милош Црњански: Распеће између агона и меланхолије*. Преузето са: <https://www.rts.rs/page/magazine/ci/kulturno/story/3166/nesto-drugo/4501033/milos-crnjanski-seobe-lament-nad-beogradom.html> (приступ: 30.09.2021).

ukr.

Вільчик, Т.Б. (2016). *Відповідальність адвоката перед клієнтом: напрями гармонізації законодавства України до європейських стандартів*. Електронний ресурс: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2016_1_7.pdf (дата звернення: 20.09.2016).

Film:**pol.**

Wajda, A. (1974). *Ziemia obiecana* [film]. Polska: Zespół Filmowy „X”.

chorw.

Tribuson, S. (2002). *Ne dao Bog većeg zla* [film]. Hrvatska: Maxima film.

czes.

Svěrák, J. (režie) (2007). *Vratné lahve* [film]. Česko: U. F. O. Pictures, s. r. o. ad.

ros.

Звягинцев, А. (2014). *Левиафан* [фильм]. Россия: Non-stop Production.

serb.

Самарџић, Љ. (2011). *Мирис кише на Балкану* [филм]. Србија: Синема дизајн РТС.

ukr.

Вінн, Дж., Сеїтаблаєв, А. (2019). *Захар Беркут* [фільм]. Україна, США: Kinorob, CinemaDay.

CZEŚĆ II

II.1. WSKAZÓWKI TECHNICZNE

1. Jak wstawić spis treści w programie Word?

Odwołania → Spis treści → Spis automatyczny

*Przed wstawieniem spisu treści należy nadać nagłówkom odpowiednie style.

2. Jak wstawić przypis dolny?

Wstawianie przypisów: Odwołania -> Wstaw przypis dolny

3. Jak wstawić interlinię?

Ustawianie interlinii: Narzędzia główne → Akapit → Odstępy → Wielokrotność → 1,15

4. Jak rozpocząć numerację od strony 7?

Aby rozpocząć numerację od strony 7, należy u dołu strony 6, pod słowami kluczowymi po angielsku, wstawić ciągły podział sekcji (Układ → Znaki podziału → Ciągły), następnie kliknąć na obszar strony 7 i kolejno: Wstawianie → Numer strony → Dół strony → Zwykły numer 5. Wówczas automatycznie wyświetli się zakładka „Nagłówek i stopka”, w której musimy odklikać opcję „Połącz z poprzednią”. Dalej trzeba powrócić na stronę 6 i w polu stopki (prawy dolny róg strony) skasować cyfrę 6 – w ten sposób numeracja zniknie ze stron 1–6.

5. Jak usunąć bękart i wdowy?

Narzędzia główne → Akapit → Podziały wiersza i strony → Kontrola bękartów i wdów

6. Jak usunąć podwójne spacje?

Narzędzia główne → Zamień → W polu „Znajdź” wpisujemy dwie spacje → W polu „Zamień” wpisujemy jedną spację → Zamień wszystko (kilkakrotnie, do uzyskania komunikatu: „Gotowe. Liczba zmian: 0”)

Jeśli nie korzystamy z karty Narzędzia główne, znajdującej się na pasku narzędzi, można posługiwać się następującymi skrótami klawiszowymi:

Skróty związane z formatowaniem tekstu

Pojedynczą spację twardą można wstawić za pomocą kombinacji klawiszy **Ctrl + Shift + Spacja**.

Miękki enter można wstawić za pomocą kombinacji klawiszy **Shift + Enter**.

Alt-kod apostrofu: **Alt + 0146**

Alt-kod półpauzy: **Alt + 0150**

Alt-kod cudzysłowu apostrofowego: **Alt + 0132 i Alt + 0146**

Alt-kod cudzysłowu ostrokątnego: **Ctrl + Alt + Shift + 0171 i Ctrl + Alt + Shift + 0187**

Alt-kod cudzysłowu definicyjnego: **Alt + 0145 i Alt + 0148**

Ustawienie czcionki: **Ctrl + D**

Wprowadzenie kursywy: **Ctrl + I**

Pogrubienie tekstu: **Ctrl + B**

Podkreślenie tekstu: **Ctrl + U**

Zmiana wielkości lister: należy zaznaczyć tekst i użyć kombinacji **Shift + F3**

Pokazuj okno ustawień czcionki: **Ctrl + D**

Powiększ czcionkę: **Shift + Ctrl + >**

Zmniejsz czcionkę: **Shift + Ctrl + <**

Zamiana na wersaliki: **Ctrl + Shift + A**

Zamiana na kapitaliki: **Ctrl + Shift + K**

Skróty związane z formatowaniem akapitu

Wyrównanie tekstu do lewej: **Ctrl + L**

Wyrównanie tekstu do środka: **Ctrl + E**

Wyrównanie tekstu do prawej: **Ctrl + P**

Wyjustowanie: **Ctrl + J**

Podział strony: **Ctrl + Enter**

Wstawianie znaku tabulacji: **Ctrl + Tab**

Skróty związane ze stylami

Zastosuj styl normalny: **Shift + Ctrl + N**

Zastosuj nagłówek 1: **AltGr + 1**

Zastosuj nagłówek 2: **AltGr + 2**

Zastosuj nagłówek 3: **AltGr + 3**

Pozostałe skróty

Zaznacz wszystko: **Ctrl + A**

Zaznaczanie kolejnych wyrazów w wierszu: **Ctrl + Shift + Strzałka w lewo/w prawo**

Zaznaczanie kolejnych wierszy tekstu: **Ctrl + Shift + Strzałka w górę/w dół**

Wytnij: **Ctrl + X**

Kopiuj: **Ctrl + C**

Wklej: **Ctrl + V**

Zapisz: **Ctrl + S**

Cofnij: **Ctrl + Z**

Powtórz: **Ctrl + Y**

Znajdź: **Ctrl + F**

Znajdź i zamień: **Ctrl + H**

Śledź zmiany: **Ctrl + Shift + E**

Statystyka wyrazów: **Ctrl + Shift + G**

Pisownia i gramatyka: **F7**

Zapisz jako: **F12**

II.2. WSKAZÓWKI JĘZYKOWE

II.2.1. UWAGI OGÓLNE

1. Pracę dyplomową należy przygotować zgodnie z zasadami pisowni obowiązującymi w języku polskim lub języku kierunkowym, w którym jest ona pisana.

2. Praca dyplomowa powinna spełniać kryteria poprawności językowej (pod względem stylistycznym, gramatycznym, ortograficznym oraz interpunkcyjnym), merytorycznej, jak również edytorskiej.

3. Pracę powinien charakteryzować styl naukowy.

4. Praca powinna być napisana w sposób zrozumiały i logiczny.

5. Należy unikać informacji redundantnych, a skupić się na opisie najważniejszych aspektów poruszanego zagadnienia.

6. Nazwiska badaczy/autorów/postaci w tekście przy pierwszym użyciu poprzedzamy pełnym imieniem, a potem podajemy już tylko nazwisko lub inicjał imienia i nazwisko.

Nie stosujemy tytułów naukowych (z wyjątkiem przypisów rzeczowych do prac dyplomowych).

Niedopuszczalne jest pisanie o autorach/badaczach z użyciem tylko imienia, dlatego też za pierwszym razem należy stosować zapis: „Tadeusz Klimowicz twierdzi...”, a potem już tylko: „Klimowicz...” lub „T. Klimowicz...”.

7. W pracach pisanych po polsku nie podajemy patronimiku, czyli np. Aleksandr Puszkina, bez Siergiejewicza. Nazwiska i imiona rosyjskie zapisujemy w transkrypcji praktycznej, czyli stosujemy zapis: Aleksandr Puszkina, a **nie** Pushkin (to dotyczy także innych pisarzy, badaczy, uczonych).

Zasady transkrypcji dostępne są pod adresem: <https://sjp.pwn.pl/zasady/Transkrypcja-wspolczesnego-alfabetu-rosyjskiego;629697.html>

8. W pracach przygotowywanych w języku polskim stosujemy pisownię i odmianę nazw własnych zgodną z regułami obowiązującymi w języku polskim (zob. np. [Słownik Języka Polskiego PWN](#)), w przypadku prac pisanych w języku kierunkowym respektujemy zasady danego języka.

9. Różne porady językowe oraz uchwały ortograficzne znajdują się na stronie [Rady Języka Polskiego](#). Polecamy Państwa uwadze również [Wielki słownik języka polskiego pod redakcją naukową](#) Piotra Źmigrodzkiego.

10. Promotor pracy pełni opiekę merytoryczną nad pracą, służąc radą i pomocą, nie jest natomiast odpowiedzialny za wprowadzanie korekty językowej przedłożonego tekstu.

WSKAZÓWKI W JĘZYKU POLSKIM

2.2. ŚRODKI JĘZYKOWE STYLU NAUKOWEGO

Zwroty wprowadzające o charakterze ogólnym
W pracy ... przedstawione / opisane / omówione / analizowane / ukazane są zagadnienia / problemy / metody Przedmiotem / tematem pracy jest ... Praca ... poświęcona jest problemowi / zagadnieniu / tematowi, kwestii ... W pracy mowa o ... / mówi się o ... W pracy przedstawione są aktualne / istotne / znaczące dla ... zagadnienia ... Wybór tematu uzasadniony / motywowany jest .... Aktualność tematu wynika z ... Z (zaprezentowanym) tematem ściśle wiąże się ... Przedstawione w referacie problemy są istotne zarówno ..., jak i ... Istota problemu sprowadza się do ... / Istotną kwestię stanowi ... We wstępie można założyć / sformułować zaprezentować tezę ...
Przykłady sformułowań o charakterze referującym (artykuł, monografię, opracowanie itd.)
W artykule zatytułowanym ... , autorstwa ... ukazana jest ... Artykuł przedstawia szczegółową / ogólną charakterystykę ... Autor artykułu prezentuje / ukazuje ... Autor zatrzymuje się / koncentruje się na takich zagadnieniach jak ... : / które: ... Autor porusza następujące problemy: / zastanawia się ... / wyraża zainteresowanie / prezentuje / rozpatruje kwestie ... Znaczącą część artykułu zajmuje / stanowi analiza / krytyka / omówienie etc. Główna uwaga autora zwrócona jest na / zwrócona jest ku / koncentruje się na / skupiona jest na / skupia się na ... Szczególne zainteresowanie autora wywołuje / budzi ... Wykorzystując badania ... / na podstawie analiz poprzedników / opierając się na dokonaniach innych uczonych autor proponuje / nazywa / stwierdza / twierdzi, że ... / konstatuje / akcentuje / kładzie nacisk na ... W artykule zauważono (zauważa się) / stwierdzono (stwierdza się) / dokonano (dokonuje się) ... W artykule znalazły swoje odbicie / odzwierciedlenie ...
Zwroty określające strukturę referatu
Praca dzieli się na / składa się z ... części We wstępie sformułowane / określone są cele / zadania / główne idee / najważniejsze założenia etc. W dalszej części przedstawiona została ogólna charakterystyka / poruszone są problemy dotyczące / kwestie odnoszące się do ... Następnie ukazany zostaje szereg przykładów / ilustrujących / odzwierciedlających / odwzorowujących / ukazujących ... W głównej części pracy rozwinięte zostają / przytoczona jest argumentacja / ukazane są przykłady / wprowadzone zostały ... / przedstawione są dowody ... W kolejnym rozdziale autor podaje / powołuje się na przykłady / dane / przytacza przykłady / dane / wprowadza przykłady / dane ... Wnioski, sformułowane w zakończeniu pracy, mówią o ...
Zwroty służące wprowadzeniu definicji / cytatu
W swojej pracy jako obowiązujące przyjmuję określenie X, który uważa, że „groteska ...”. W niniejszej pracy przyjmuję rozumienie pojęcia „groteska” zgodnie z definicją X: Dla potrzeb mojej pracy przyjmuję definicję za X, który mówi: „Groteska ...”. Definicja X brzmi: Pod pojęciem „groteska” należy rozumieć: Dla celów niniejszej rozprawy najbardziej przydatna jest definicja, która mówi: Spośród wielu definicji groteski za najbardziej adekwatną do swojej pracy uznałam/-em definicję X, która/-y twierdzi, że „...”. Groteska w ujęciu słownikowym to „...”.

Słownik terminów literackich pod redakcją X określa termin „groteska” jako... / wyjaśnia / objaśnia termin „groteska“ w następujący sposób ...
 Hasło „groteska” w *Słowniku języka polskiego* definiuje / określa/ wyjaśnia termin następująco:
 Inną definicję proponuje literaturoznawca X, który w opracowaniu *Terminy literackie od A do Z* podaje, że...
 Za X przyjmuję, że „groteska jest...”.
 Zdaniem / Według / Wedle / W ujęciu X, groteską jest „...” / W rozumieniu X. groteską jest ...
 X pod pojęciem „groteska” rozumie: „...”.
 X formułuje pojęcie groteski następująco:

Zwroty przydatne w zakończeniu (podsumowanie, wnioski, ocena)

Autor sugeruje / dochodzi do wniosku / wnioskuje / podsumowuje ...
 W zakończeniu autor utrzymuje, że ... / konstatuje, że ...
 W zakończeniu mowa o ...
 Najważniejszym wnioskiem autora jest myśl o ... / Najważniejszy wniosek autora stanowi...
 Istota przeprowadzonych analiz sprowadza się do ...
 Celem pracy było...
 W niniejszej rozprawie starałam się pokazać ...
 Podsumowując, należy podkreślić / zaznaczyć / powtórzyć / stwierdzić ... / położyć nacisk na.../ zaakcentować, że ...
 W referacie przekonująco ukazano ...
 Przedstawiona analiza pozwala na sformułowanie / zaprezentowanie/ przedstawienie następujących wniosków:
 Odnosząc się do ... , można stwierdzić, że ...
 Na podstawie przeprowadzonych badań porównawczych można stwierdzić / skonstatować / dojść do wniosku, iż...:
 Przeprowadzona analiza pozwala stwierdzić, że ...
 Z przeprowadzonej analizy wynika ...
 Z zebranego materiału oraz interpretacji jasno wynika, że ...
 Analiza zebranego materiału pozwoliła na sformułowanie ...
 W oparciu o wymienione ustalenia można sformułować wniosek ...
 Przedstawiona interpretacja rzuciła nowe światło na ... / pozwoliła stwierdzić, że...
 Interpretacja przeprowadzona w niniejszej pracy ...
 Wnioski wynikające z ... odbiegają od ... / kolidują z ... / pokrywają się z opinią ... / współgrają z opinią / myśleniem / zdaniem...
 Przedstawiona w pracy problematyka ...

2.3. WYKAZ PRZYDATNYCH CZASOWNIKÓW

Autor rozpatruje / analizuje / odkrywa / rozwija / omawia / mówi / opisuje / pisze / przedstawia / pokazuje / informuje / prezentuje / naświetla / ukazuje /
Autor bada / opracowuje / udowadnia / wyjaśnia / objaśnia / twierdzi / potwierdza / stwierdza / uważa / przekonuje / interpretuje / tłumaczy / komentuje /
Autor określa / wymienia / formułuje / charakteryzuje / konstatuje / zestawia / kompletuje / porównuje / zauważa
Autor wyróżnia / podkreśla / powtarza / zaznacza / zwraca szczególną uwagę / wielokrotnie zauważa / koncentruje się / wyostrza / skupia uwagę / akcentuje / bierze pod uwagę / stawia akcent na / kładzie nacisk/

Autor dochodzi do wniosku / podsumowuje / konkluduje / wyciąga wnioski / ustala / argumentuje / dokonuje podsumowania
Autor przywołuje przykłady / egzemplifikuje swoje stwierdzenia.../ opinie/ odnosi się do / odwołuje się do / opiera się na / argumentuje / ilustruje / potwierdza / udowadnia / ukazuje / zestawia / przeciwstawia / cytuje / przytacza cytaty / liczy się z opinią
Autor zgadza się / zaprzecza / obala / polemizuje / krytykuje / prezentuje odmienne stanowisko / stoi w sprzeczności z Autor stoi na stanowisku, że.../ podziela opinie, że.../ podtrzymuje tezę, iż....

2.4. ZWROTY OCENIAJĄCE (KRYTYKA, ZGODA, POCHWAŁA)

<p>W artykule przedstawiony jest interesujący punkt widzenia na ...</p> <p>Artykuł zawiera dyskusyjne / przeczące sobie tezy</p> <p>Artykuł zawiera cenne informacje / nieopublikowane wcześniej badania / nieznanne fakty / szczegółowe dane / przekonujące twierdzenia / rzetelną analizę</p> <p>Należy / warto pokreślić / zwrócić uwagę ... / zaakcentować/ wyodrębnić/ położyć nacisk na...</p> <p>Autor jest przekonany / wyraża przekonanie / uważa / sądzi / przekonująco pokazuje / twierdzi / konstatuje</p> <p>Autorowi bliska jest myśl / teza / opinia / bliskie jest przekonanie</p> <p>Nie ma wątpliwości / Oczywiście / Z pewnością / Najprawdopodobniej</p> <p>Autor zauważa braki / krytykuje / sprzeciwia się / przeciwstawia się / wyraża odmienną opinię / krytycznie odnosi się do / zaprzecza / ignoruje / nie przyjmuje / wątpi / odnosi się sceptycznie / nie docenia</p> <p>Zdania badaczy różnią się / Opinie badaczy przeczą sobie / kolidują ze sobą</p> <p>Autor postawił sobie niewykonalne zadanie</p> <p>Nie jest jasne, dlaczego / Wątpliwe są / Wątpliwości wywołują / budzą (przykłady...)</p> <p>Należałoby raczej / Uzasadnione byłoby ... / Wskazane byłoby ...</p> <p>Niewątpliwą zasługą autora jest ... / Na korzyść autora przemawia ...</p> <p>Niewątpliwą wartość niniejszej pracy stanowi ...</p> <p>Wadą pracy jest ... / Atutem pracy jest</p> <p>Pewne wątpliwości wywołuje ... / budzi...</p> <p>Nie można zgodzić się z autorem w kwestii ...</p> <p>Oczywiste zastrzeżenia wywołują sugestie autora dotyczące ...</p> <p>Autor przekonująco przedstawił argumenty ...</p> <p>Należy zwrócić większą uwagę na ...</p>
--

2.5. ZWROTY SŁUŻĄCE ORGANIZACJI TEKSTU

Przyczynowo-skutkowe i warunkowe
więc; dlatego; stąd; tym samym; w rezultacie; w wyniku; w związku z tym; w następstwie; a to oznacza; w tym wypadku; pod tym warunkiem, zgodnie z ...
Porządek występowania informacji
najpierw; początkowo; na początku; wstępnie; na wstępie; we wstępie; wcześniej; obecnie; teraz; jednocześnie; w tym czasie; równocześnie; ponownie; jeszcze raz; następnie; później; w następstwie; dalej; w konsekwencji; wyżej; niżej
Zestawianie i przeciwstawianie informacji
w ten sposób; tym sposobem; dokładnie tak jak ...; analogicznie; podobnie jak ... ; z jednej strony, z drugiej

strony; odwrotnie; przeciwnie; w przeciwieństwie do ...; inaczej niż; jednak; ale
Uzupełnianie i uściślanie informacji
także; poza tym; oprócz tego; przy czym; łącznie z ...; ponadto; zwłaszcza; szczególnie
Ilustrowanie, podawanie przykładu
na przykład; przykładowo; właśnie; tylko; nawet; wyłącznie; szczególnie; innymi słowy; a dokładnie ...
Porządek wyliczeń
po pierwsze; po drugie; po trzecie; następnie; dalej; wreszcie; kolejno; w dalszej kolejności;
Uogólnienie, wniosek, wynik
w ten sposób; więc; mówiąc ogólnie, słowem, w związku z powyższym / z tym; a to oznacza; jak wynika; podsumowując; w rezultacie; dochodzić do wniosku; wywnioskować
Nawiązanie do poprzedniej informacji
jak zostało powiedziane / pokazane / wspomniane; jak wcześniej zauważono / zaznaczono / podkreślono; wspomniany wcześniej / analizowany w poprzednim rozdziale...; zgodnie z; podobnie jak; w odróżnieniu od...

2.6. WYRAZY OKREŚLAJĄCE AUTORÓW (NIE ZAWSZE SĄ SYNONIMAMI)

badacz / badaczka; znawca / znawczyni; pisarz / pisarka; poeta / poetka; historyk / historyczka; językoznawca / językoznawczyni; literaturoznawca / literaturoznawczyni; lingwista / lingwistka; teoretyk literatury / teoretyczka literatury; uczonec / uczona; autor / autorka; autorytet w dziedzinie; znawca / znawczyni tematu
---

WSKAZÓWKI W JĘZYKU CHORWACKIM

2.2. JEZIČNA SREDSTVA ZNANSTVENOG JEZIKA

Uvodni izrazi
U radu se prezentiraju / prikazuju/ opisuju / analiziraju /... problemi / metode Rad ... je posvećen problemu / pitanju/ temi ... U radu se prezentiraju aktualna/ važna/ značajna pitanja za ... Odabir teme opravdan je / motiviran je Aktualnost teme proizlazi iz .../ potječe iz (Predstavljena) tema usko je povezana s(a)... Problemi koji su predstavljeni/ prikazani u radu važni su u ... i u ... Bit problema svodi se na ... Bitno pitanje je ... U uvodu se pretpostavlja da/ formulira teza da ...
Primjeri izraza za referiranje na članke, monografije, studije itd.
U članku pod naslovom ... po ... prikazano je U članku su predstavljene detaljne/ opće karakteristike ... Autor članka predstavlja/prikazuje/ opisuje pitanja koja... Autor se fokusira na pitanja poput ... Autor postavlja sljedeća pitanja:/ razmišlja.../ izražava interes/ predstavlja/ razmatra pitanja ... Značajan dio članka obuhvaća analizu, kritiku, raspravu itd. Značajan dio članka je analiza, kritika, rasprava itd. Pozornost autora usmjerena je/ usredotočuje se / usredotočena je / uglavnom na ... Poseban interes autora (autorice) izaziva/ pobuđuje ... Koristeći istraživanja ... / na temelju analiza prethodnika/ na temelju postignuća drugih znanstvenika, autor predlaže/ tvrdi/ potvrđuje/ navodi svoj stav/ naglašava svoje mišljenje/ stavlja naglasak na Na temelju postignuća drugih znanstvenika, autor predlaže/ tvrdi U članku je primijećeno (uočeno) / navedeno... U članku se primijećuje/ uočava/ navodi... Članak odražava ...
Izrazi koji opisuju strukturu rada
Rad je podijeljen na / sastoji se od ... dijela/dijelova U uvodu su formulirani/ definirani ciljevi/ zadaće/ glavne ideje/ ključne pretpostavke itd. U nastavku slijede opće karakteristike/ prikazani su problemi vezani za.../ pokreću se pitanja koja se odnose na ... Zatim slijedi niz primjera koji predstavljaju/ ilustriraju ... U glavnom dijelu rada razvija se/ izlaže argumentacija/ prikazuju primjeri / iznose dokazi ... U sljedećem poglavlju autor daje / navodi/ uvodi / poziva se na (primjere / podatke). Zaključci formulirani na kraju rada govore o / svjedoče ... / dokazuju da ...
Izrazi za uvođenje definicija, citata
Izraz "groteska" treba shvatiti kao: U svom radu prihvaćam kao obvezujući izraz/ krovni pojam X, prema kojem je "groteska ..."/ koji grotesku shvaća/ definira kao... U ovom radu razumijem izraz "groteskno" kako ga definira X: Za potrebe svog rada prihvaćam definiciju X koja kaže: "Groteska ...". Definicija X je: Kao i X pretpostavljam da je "groteska ...". Drugu definiciju predlaže znanstvenik X, koji u studiji ... navodi da ... Prema X / Po mišljenju X/ groteska je "..." X razumije pojam "groteska" kao: X formulira koncept/ pojam groteske na sljedeći način: Među mnogim definicijama groteske, najprikladnija za moj rad je definicija X koja kaže da je Rječnik književnih pojmova, koji je uredio X, definira pojam "groteska" kao ...

Za potrebe ove disertacije najkorisnija je definicija:
 Groteska kao pojam u rječniku je "...".
 Natuknica "groteska" u Rječniku poljskog jezika definira pojam na sljedeći način:

Izrazi korisni za dovršetak (sažetak, zaključci, ocjena)

Autor predlaže / sugerira/ zaključuje/ sažima ...
 Zaključno, autor tvrdi da .../ zaključuje da ...
 U zaključku se govori o.../ je riječ o...
 Najvažniji zaključak autora je misao o... /Autorov najvažniji zaključak je ...
 Bit provedenih analiza svodi se na ...
 Cilj ovog rada bio/bilo je ...
 U ovoj disertaciji pokušao/-la sam pokazati ...
 Zaključno treba označiti/ istaknuti/ ponoviti /navesti/ naglasiti ...
 Rad uvjerljivo prikazuje ...
 Analiza omogućuje prezentaciju /formuliranje sljedećih zaključaka:
 Pozivajući se na ..., može se reći / konstatirati da ...
 Na temelju provedenih usporednih studija može se reći:
 Provedena analiza daje zaključiti da ...
 Analiza pokazuje ...
 Iz prikupljene građe, njezine analize i tumačenja izrazito se vidi da ...
 Analiza prikupljene građe omogućila je formuliranje ...
 Na temelju ovih argumenata može se zaključiti/ doći do zaključka...
 Predstavljeno tumačenje baca novo svjetlo na ... dovelo je do zaključka da ...
 Tumačenje izvedeno u ovom radu ...
 Zaključci koji proizlaze iz ... razlikuju se od ... / (ne)podudaraju se/ (ne)slažu se/ suprotne su mišljenju

2.3. POPIS KORISNIH GLAGOLA

Autor ispituje/ analizira/ otkriva/ razvija/ raspravlja/ kaže/ opisuje/ piše/ predstavlja/ prikazuje / informira/ osvjetljava
Autor ispituje/ obrađuje/ dokazuje/ objašnjava/ tvrdi/ potvrđuje/ uvjerava/ tumači/ komentira/ analizira/ raspravlja o
Autor definira / popisuje / formulira / karakterizira / navodi / uspoređuje/ bilježi
Autor ističe/ podcrtava/ ponavlja/ obraća posebnu pažnju/pozornost na/ više puta primjećuje/ fokusira se na/ izoštava/ naglašava/ uzima u obzir/ stavlja naglasak na
Autor dolazi do zaključka/ rekapitulira/ sažima/ izvodi zaključke/ utvrđuje/ argumentira/ zaključuje
Autor navodi primjere/ daje primjere svojih izjava ... (mišljenja)/ poziva se na/ oslanja se na/ argumentira/ ilustrira/ potvrđuje/ dokazuje/ pokazuje / sučeljava se s/ suprotstavlja (se) / citira / navodi citate/ cijeni mišljenje
Autor se slaže / poriče / opovrgava / argumentira / kritizira / iznosi drugačiji stav / proturječi Autor misli/ smatra da... / dijeli mišljenje da... / podržava tezu da....

2.4. OCJENJIVANJE (KRITIKA, SUGLASNOST, POHVALA)

Članak predstavlja zanimljivo gledište o...
Članak sadrži kontroverzne/ proturječne teze
Članak sadrži vrijedne informacije / prethodno neobjavljena istraživanja / nepoznate činjenice / detaljne podatke / uvjerljive tvrdnje / temeljitu analizu
Treba/ vrijedi istaknuti/ obratiti pažnju na/ naglasiti/ razlikovati/ staviti naglasak na ...
Autor je uvjeren/ / vjeruje/ smatra/ uvjerljivo pokazuje /tvrdi
Autoru je bliska ideja / teza / mišljenje/ uvjerenje
Nema sumnje / Naravno / Svakako / Najvjerojatnije
Autor uočava nedostatke / kritizira / protivi se / izražava drugačije mišljenje / poriče / ignorira / ne prihvaća / sumnja / je skeptičan
Mišljenja znanstvenika razlikuju se/ nisu adekvatna/ ne slažu se/ niječu
Autor je postavio sebi nemogući zadatak
Nije jasno zašto / Sumnjivi su / Sumnju izazivaju / pobuđuju (primjeri ...)
Trebalo bi/ Bilo bi opravdano .../ Bilo bi preporučljivo ...
Nesumnjiva zasluga autora je ...
Nesumnjiva vrijednost ovog djela/rada je ...
Nedostatak rada je ... / Prednost rada je ...
Neke sumnje izaziva...
Nemoguće je složiti se s autorom u vezi...
Očite sumnje pobuđuju autorove teze/ autorovi argumenti koje u vezi s ...
Autor je uvjerljivo iznio argumente ...
Veću pažnju/ pozornost zaslužuje ...

2.5. IZRAZI ZA ORGANIZIRANJE TEKSTA

Uzročno-posljedični i uvjetni izrazi
tako; razlog tome je; stoga; isti; kao rezultat; nakon toga; a to znači; u ovom slučaju; pod uvjetom da; sukladno; prema tome;
Redosljed pojavljivanja informacija
prvo; u početku; na početku; u uvodu; uvodno; ranije; prije; sada; istovremeno; u to vrijeme; opet; ponovno; zatim; kasnije; u razdoblju nakon/poslije; slijedom toga; naknadno;
Prikupljanje i suprotstavljanje informacija
na ovaj način; ovako; točno kao ...; analogno; poput; isto kao ... ; s jedne strane, s druge strane; obrnuto; suprotno; za razliku od ...; osim; ali; izuzev; međutim; no;
Dopuna i preciziranje informacija
također; odnosno; inače; osim toga; pri čemu; uključujući; prije svega; tim više što; posebice; posebno; osobito; pogotovo;
Ilustriranje, navođenje primjera
na primjer; baš, upravo; samo; čak; isključivo; jedino; drugim riječima; točno;
Redosljed nabrajanja
redom...; prvo; drugo; treće... po redu; zatim; nakon (toga); poslije (toga); onda; kasnije; napokon; najzad; konačno; na kraju; naizmjenično; sljedeće;
Uopćavanje, zaključak, rezultat
na ovaj način; tako; općenito govoreći; jednom riječju; u vezi s navedenim/ s tim; a to znači; kako slijedi;

sumirajući; sažimati/sažeti; rezimirati; dolaziti do zaključka; zaključiti;

Pozivanje na prethodne informacije

kao što je (već bilo) rečeno/ prikazano/ spomenuto; Kao što je prethodno spomenuto/ istaknuto/ podcrtano; / analizirano u prethodnom poglavlju ...; prema; isto kao; za razliku od; međutim;

2.6. RIJEČI KOJE DEFINIRAJU AUTORA (NISU NUŽNO SINONIMI)

istraživač/ istraživačica; znanstvenik/ znanstvenica; poznavatelj/ poznavateljica (književnosti/ predmeta); stručnjak (za književnost/ za predmet); pisac/ spisatelj/ spisateljica/ književnik/ književnica; pjesnik/ pjesnikinja; poeta/ poetesa; historičar/ historičarka; povjesničar/ povjesničarka; jezikoslovac/ jezikoslovka; teoretičar/ teoretičarka (književnosti); autor/ autorica; autoritet u području.

WSKAZÓWKI W JĘZYKU SERBSKIM

2.2. ЈЕЗИЧКА СРЕДСТВА НАУЧНОГ СТИЛА

Уводне фразе
У раду... су представљени / описани / дискутовани / анализирани / проблеми / методе; Предмет / тема рада је Рад ... је посвећен проблему / питању / теми ... У раду се говори о..... Рад представља актуелна/ важна/ значајна/ питања за ... Избор теме оправдан је / мотивисан је.... Актуелност теме произилази из .../ потиче из (Представљена) тема уско је повезана... Проблеми који су представљени / приказани у раду важни су у ... и у .... Суштина проблема своди се на ... Важно / битно питање је ... У уводу се може претпоставити / формулисати теза да
Примери фраза за реферисање чланака, монографија, студија итд.
У чланку под насловом ....приказано је ... У чланку чији је аутор..., приказано је/ приказује се ... Чланак представља детаљне / опште карактеристике ... Аутор чланка представља / показује/ описује питања, која... Аутор се фокусира на питања попут ... Аутор покреће следећа питања: / размишља о ... / изражава интересовање/ представља / разматра питања ... Значајан део чланка заузима анализа / критика / дискусија итд. / Значајан део чланка обухвата анализу / критику/ дискусију итд. / Значајан део чланка чини анализа / критика/ дискусија итд. Ауторова пажња усмерена је/ усредсређена је / фокусирана је / фокусира се углавном на ... Посебно интересовање аутора (ауторке) изазива/ побуђује .../ Посебно ауторово (ауторкино) интересовање изазива / побуђује... Користећи истраживања ... / на основу анализа претходника / на основу достигнућа других научника, аутор предлаже/ тврди / потврђује / наводи свој став/ наглашава своје мишљење / констатује / ставља акценат на... На основу достигнућа других научника, аутор предлаже / тврди / констатује да... У чланку је примећено (примећује се) / је наведено (наводи се) Чланак одражава/ У чланку има свој одраз ...
Фразе које описују структуру рада
Рад се састоји од..... дела (делова) У уводу се формулишу/ дефинишу циљеви/ задаци/ главне идеје/ кључне претпоставке итд. У наставку рада (у следећем делу рада) су дате опште карактеристике/ показани су проблеми повезани са.../ покрећу се питања која се односе на... Затим је дат низ примера који представљају... У главном делу рада развија се / износи се аргументација/ приказују се примери/ изводе се докази ... У наредном поглављу аутор даје/ представља/ наводи/ уводи / упућује на (примере / податке) Закључци, формулисани на крају рада, говоре о ... / сведоче о... / доказ су да ...
Фразе за увођење дефиниција, цитата
Термин „гротеска“ треба схватити као: У свом раду прихватам као обавезујући израз / термин / појам X, који сматра да је „гротеска ...“ У овом раду разумем појам „гротеска“ како га дефинише X: За потребе свог рада усвајам/ употребљавам дефиницију X која каже: „Гротеска ...“. Дефиниција X звучи: Слажећи се са X / делећи мишљење X прихватам да је „гротеска ...“. Другу дефиницију предлаже истраживач књижевности X, који у студији ... наводи/ пише да је ...

Према X / по мишљењу X / гротеска је „...“.
 X схвата термин „гротеска“ као: „...“.
 X формулише концепт / појам / термин гротеске на следећи начин:
 Међу многим дефиницијама гротеске, најприкладнија за мој рад је дефиниција X, која каже да „...“
 Речник књижевних термина, који је уредио (чији је уредник) X, појам „гротеска“ дефинише као ...
 За потребе ове дисертације (овог рада), најкориснија дефиниција је:
 Гротеска у терминима речника је „...“.
 Термин „гротеска“ у Речнику пољског језика дефинисан је на следећи начин:

Фразе корисне за довршавање (резиме, закључци, процена)

Аутор сугерише / закључује / сумира ...
 У закључку аутор тврди да... / закључује да ... / констатује да ...
 На крају се спомиње / у закључку је реч о ...
 Најважнији закључак аутора је мисао на ... Ауторов најважнији закључак чини ...
 Суштина спроведених анализа своди се на ...
 Циљ рада био је ...
 У овој дисертацији покушала / о сам да покажем ...
 У закључку / Резумирајући вреди означити / истакнути / поновити / навести ...
 Рад убедљиво приказује ...
 Анализа омогућава презентацију / формулацију следећих закључака (омогућава да се формулишу следећи закључци):
 Позивајући се на ..., може се констатовати да ...
 На основу спроведених упоредних студија може се рећи:
 Спроведена анализа омогућава закључак да ...
 Анализа показује ... ..
 Из прикупљене грађе и тумачења видљиво је/ јасно се види да ...
 Анализом прикупљене грађе омогућено је формулисање... / Анализа прикупљене грађе омогућава формулисање ...
 На основу ових утврђивања може се извући закључак ...
 Представљено тумачење бацило је ново светло на ... дозвољило је закључити да ...
 Тумачење изведено у овом раду ...
 Закључци који су произашли из ... разликују се од... / у супротности су... / поклапају се / слажу се (са мишљењем) ...
 Питања која су представљена у раду ...

2.3. ПОПИС КОРИСНИХ ГЛАГОЛА

Аутор испитује / анализира / открива / развија / дискутује / каже / описује/ пише / представља / приказује / обавештава / представља / осветљава / приказује/
Аутор испитује / развија / доказује / објашњава / објашњава / тврди / потврђује / наводи / верује / убеђује / тумачи/ коментарише
Аутор дефинише / наводи / формулише / карактерише / наводи / упоређује / примећује
Аутор истиче / подвлачи / понавља / истиче / обраћа посебну пажњу / више пута примећује / фокусира / изоштрава / фокусира / наглашава / узима у обзир / ставља акценат на / инсистира на /
Аутор долази до закључка / сумира / закључује / изводи закључке / утврђује / аргументује

Аутор наводи примере / даје примере својих изјава ... (мишљења)/ позива се на / надовезује се на/ ослања се на / аргументује / илуструје / потврђује / доказује / показује / упоређује / супротставља се / цитира / наводи цитате / поштује мишљење
Аутор се слаже / негира / оповргава / аргументује / критикује / износи другачији став / противречи Аутор мисли .../ сматра да... / дели мишљење да... / подржава тезу да....

2.4. ОЦЕЊИВАЊЕ (КРИТИКА, САГЛАСНОСТ, ПОХВАЛА)

<p>У чланку је представљено занимљиво гледиште о ...</p> <p>Чланак садржи контроверзне / контрадикторне тезе...</p> <p>Чланак садржи драгоцене информације / претходно необјављена истраживања / непознате чињенице / детаљне податке/ убедљиве тврдње/ темељну анализу</p> <p>Треба / вреди истаћи / вреди обратити пажњу / нагласити / разликовати / ставити нагласак на</p> <p>Аутор је убеђен / изражава уверење / верује / сматра / уверљиво показује/ тврди</p> <p>Аутору је блиска идеја / теза / мишљење / уверење</p> <p>Нема сумње / Наравно / Свакако / Највероватније</p> <p>Аутор уочава недостатке / критикује / противи се / изражава другачије мишљење / негира / игнорише / не прихвата / сумња / скептичан је</p> <p>Мишљења истраживача се разликују / не слажу се / контрадикторна су</p> <p>Аутор је себи поставио немогућ задатак</p> <p>Није јасно зашто / Сумњиви су / Сумње изазивају / побуђују (примери ...)</p> <p>Уместо тога тербало би/ Било би оправдано ... / Било би препоручљиво ...</p> <p>Несумњива заслуга аутора је ...</p> <p>Несумњива вредност овог дела је ...</p> <p>Недостатак рада је у... / Предност рада је у....</p> <p>Неке сумње изазива ...</p> <p>Није могуће сложити се са аутором у вези с питањем ...</p> <p>Очигледне примедбе изазивају ауторове сугестије у вези с (које се односе на...)</p> <p>Аутор је убедљиво изнео аргументе ...</p> <p>Вишу пажњу треба (обратити) посветити...</p>

2.5. ИЗРАЗИ ЗА ОРГАНИЗОВАЊЕ ТЕКСТА

Узрочно-последични и условни изрази
тако; због чега; стога; исти; као резултат; дакле; након; а ово значи; у овом случају; под условом да, у складу са ...
Редослед појављивања информација
прво; у почетку; у почетку; у почетку; у уводу; раније; данас; сада; истовремено; у то време; истовремено; опет; поново; онда; касније; у периоду након; следећи; стога; виши; ниже
Прикупљање и упоређивање информација
на овај начин; овуда; баш као ...; аналогно; исто као ... ; с једне стране, с друге стране; обрнуто; супротно; насупрот ...; ипак; али
Допуњавање и прецизирање информација
такође; иначе; осим тога; у чему; укључујући ...; додатно; посебно; нарочито
Илустровање, навођење примера

на пример; баш тако; само; чак; само; искључиво; посебно; нарочито; другим речима; тачно...

Редослед набрајања

прво; друго; треће; затим, након тога, после, онда, касније
даље; најзад, напослетку, коначно, на крају крајева, уосталом; по реду, редом, наизменично

Генерализација, закључак, резултат

на овај начин; тако; уопштено говорећи, једном речју, у вези са горе наведеним / с тим; а ово значи;
како следи; да сумирам; долази до закључка; закључити

Надовезивање на претходне информације

као што је речено / показано / поменуто; као што је раније напоменуто / истакнуто / подвучено;
споменуто раније / анализирано у претходном поглављу; према; исто као; насупротив...

2.6. РЕЧИ КОЈЕ ДЕФИНИШУ АУТОРА (НИСУ ТО УВЕК СИНОНИМИ)

истраживач/ истраживачица (књижевности); научник/ научница; познавалац/ познаваатељка
(књижевности/предмета); стручњак/ стручњакиња (из књижевности/ за књижевност); писац/
писатељица; песник/ песникиња; историчар/ историчарка (књижевности); лингвиста/ лингвисткиња;
теоретичар/ теоретичарка (књижевности); аутор/ ауторка; ауторитет у области;

WSKAZÓWKI W JĘZYKU CZESKIM

2.2. JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY VĚDECKÉHO STYLU

Úvodní fráze obecného charakteru

V (mé / této) práci ... jsou představeny / popsány / komentovány / analyzovány / zachyceny otázky / problémy / metody

Předmětem / tematem (mé / této) práce je ...

(Táto) práce ... je věnována problému / problematice / tematu / otázce ...

V (mé / této) práci jde o ... / se pojednává o ...

V (mé / této) práci jsou představeny aktuální / podstatné / významné pro ... problematiku

Volba tématu je opodstatněna / motivována ...

Aktuálnost tématu vyplývá z ... / je dána tím, že ...

S uvedeným tématem se úzce pojí...

V příspěvku představené problémy jsou podstatné jak ..., tak i ...

Podstata problému se omezuje na ... / Podstatnou / zásadní otázku představuje ...

V úvodu lze předpokládat / formulovat / předložit tezi ...

Příklady formulací referenčního charakteru (studie, monografie, stať atd.)

Ve studii nazvané / s názvem..., jejímž autorem je ... je zachycena

Studie / článek ukazuje / předvádí specifickou / obecnou charakteristiku...

Autor studie / článku ukazuje / předvádí / prezentuje ...

Autor se zamýšlí nad takovými problémy, jako ... / se soustřeďuje na takové problémy, jako... / které...

Autor se věnuje následujícím problémům: / zamýšlí se ... / projevuje zájem / prezentuje... / rozebírá otázky

Značnou část studie zaujímá / je / představuje analýza / kritika / popsání atd.

Hlavní pozornost věnuje autor (něčemu)... / obrací k / soustřeďuje na

Obzvláštní zájem autora vyvolává / probouzí...

S využitím výzkumů ... / na základě analýz (svých) předchůdců / s oporou v pracích jiných vědců autor navrhuje / pojmenovává / stvrzuje, tvrdí, že ... / konstatuje / klade důraz na ...

Ve studii bylo povšimnuto (zaznamenává se) / zjištěno (zjišťuje se) / provedeno (provádí se) ...

Ve studii /článku se odráží...

Fráze označující strukturu příspěvku

Práce je rozdělena na / se dělí na / Práce se skládá z ... částí

V úvodu jsou formulovány / definovány cíle / úkoly / hlavní myšlenky / nejdůležitější východiska atd.

V další části byla představena obecná charakteristika / jsou řešeny problémy týkající se... / je pojednáno o otázkách ...

Následně / Dále je uvedena řada příkladů, které ukazují / ilustrují / znázorňují, odráží, zrcadlí...

V hlavní části práce je rozvinuta / je uvedena argumentace / jsou představeny / uvedeny příklady / jsou předloženy důkazy ...

V další kapitole autor odkazuje na příklady / data ... / uvádí příklady / data

Závěry formulované v zakončení práce hovoří o ... dokládají (něco) / dokazují, že.....

Fráze sloužící k uvedení definice / citace

Ve své práci jako závazné přijímám označení X, který tvrdí, že „groteska ...”.

V této práci přijímám význam pojmu „groteska” dle definice X:

Pro potřeby své práce přijímám definici podle X, který říká: „Groteska ...”.

Definice X zní:

Pojem „groteska” je třeba chápat jako:

Pro účely tohoto pojednání je nejužitečnější definice, která říká:

Z mnoha definic grotesky jsem za svou práci nejadekvátnější uznal/a definici X, která/ý tvrdí, že „...”

Groteska je dle definice ve slovníku „...”.

Slovník literárních pojmů v redakci X definuje termín „groteska” jako... / vysvětluje / objasňuje termín „groteska” následujícím způsobem...

Heslo „groteska” ve Slovníku polského jazyka termín definuje / určuje / objasňuje následovně:

Jinou definici navrhuje literární vědec X, který v práci Literární pojmy od A po Z uvádí, že...

Dle názoru / Podle / Dle / V podání / V pojetí X je groteska „...“.
 Shodně s X přijímám, že „groteska je...“.
 X pod pojmem „groteska“ chápe: „...“.
 X formuluje pojem groteska následovně:

Fráze užitečné v závěru (shrnutí, závěry, hodnocení)

Autor naznačuje / dochází k závěru / činí závěry / shrnuje ...
 V závěru autor tvrdí / konstatuje, že ...
 V závěru se hovoří o ...
 Nejdůležitějším závěrem autora je myšlenka... / Nejdůležitější závěr je/ představuje...
 Podstata provedených analýz vede k ...
 Cílem práce bylo...
 V této práci jsem se snažila ukázat ...
 Závěrem / Pokud to shrneme, je třeba zdůraznit / poznamenat / zopakovat / prohlásit / zdůraznit... (že...) /dát důraz na...
 V příspěvku bylo přesvědčivě prokázáno ...
 Představená analýza umožňuje formulovat / prezentovat / předložit následující závěry:
 S odkazem na ..., lze prohlásit, že ...
 Na základě provedených srovnávacích výzkumů lze tvrdit / konstatovat, přijít k závěrů, že...
 Provedená analýza dovoluje prohlásit /tvrdit, že ...
 Z provedené analýzy vyplývá ...
 Ze shromážděného materiálu a interpretace jasně vyplývá, že ...
 Analýza shromážděného materiálu umožnila formulovat...
 Na základě uvedených určení lze formulovat závěr ...
 Představená interpretace vrhla nové světlo na ... / dovolila tvrdit, že
 Interpretace provedená v této práci ...
 Závěry vyplývající z ... se rozcházejí s ... / souzní s názorem / myšlenkou / míněním ...
 V práci představená problematika ...

2.3. PŘEHLED UŽITEČNÝCH SLOVES

Autor zvažuje / analyzuje / odhaluje / rozvíjí / komentuje / říká / popisuje / píše / představuje / ukazuje / informuje
Autor zkoumá / zpracovává / dokazuje / vysvětluje / objasňuje / tvrdí / potvrzuje / zjišťuje / domnívá se / přesvědčuje / interpretuje / předkládá / komentuje
Autor stanoví / vyjmenovává / formuluje / charakterizuje / konstatuje / kombinuje / sestavuje / porovnává / zaznamenává
Autor rozlišuje / zdůrazňuje / opakuje / poznamenává / věnuje obzvláštní pozornost / opakovaně si povšimuje / soustředí se / vypichuje / soustředí pozornost / akcentuje / bere v potaz
Autor dochází k závěru / shrnuje / usuzuje / činí závěry / ustanovuje / argumentuje
Autor uvádí příklady / exemplifikuje svá tvrzení / své názory / odkazuje se na / opírá s o / argumentuje / ilustruje / znázorňuje / potvrzuje / dokazuje / ukazuje / spojuje / klade proti sobě / cituje / uvádí citace / vypořádává se s názorem

Autor souhlasí / popírá / vyvrací / polemizuje / kritizuje / zastává odlišné stanovisko
Autor zastává názor, že / sdílí názor, že / podporuje tezi, že...

2.4. HODNOTÍCÍ FRÁZE (KRITIKA, SOUHLAS, POCHVALA)

Studie představuje zajímavý pohled na ...
Studie obsahuje diskutabilní / navzájem si odporující teze
Studie obsahuje cenné informace / dříve nepublikované výzkumy / neznámé skutečnosti / podrobná data / přesvědčivá tvrzení / spolehlivou analýzu
Je třeba / stojí za to zdůraznit / položit důraz / položit váhu / vyzdvihnout / podtrhnout / věnovat pozornost... / obrátit pozornost na...
Autor je přesvědčen / vyjadřuje přesvědčení / domnívá se / soudí / přesvědčivě ukazuje / tvrdí
Autorovi je blízká myšlenka / teze / názor / je blízké přesvědčení...
Nepochybně / Samozřejmě / Jistě / S největší pravděpodobností
Autor si všímá nedostatků / kritizuje / popírá / odporuje / vyjadřuje odlišný názor / kriticky se vyjadřuje k / odmítá / ignoruje / nepřijímá / pochybuje / přistupuje skepticky / podceňuje...
Názory badatelů se liší / Názory badatelů stojí v rozporu / střetají se / odporují si
Autor si vytyčil nesplnitelný cíl
Není jasné proč / Pochybné jsou / Pochybnosti vyvolávají / probouzejí (příklady...)
Spíše by se mělo / Opodstatněné by bylo ... / Doporučovalo by se ...
Nezpochybnitelnou zásluhou autora je ... / Pro autora mluví... / V prospěch autora mluví / hovoří...
Nezpochybnitelnou hodnotu této práce představuje ...
Nedostatkem práce je ... / Předností práce je
Jisté pochybnosti vyvolává / budí / vzbuzuje...
S autorem nelze souhlasit v otázce ...
Samozřejmě výhrady vyvolávají návrhy autora týkající se ...
Autor přesvědčivě představil argumenty ...
Je třeba věnovat větší pozornost ...

2.5. FRÁZE SLOUŽÍCÍ K USPOŘÁDÁNÍ TEXTU

Příčinně následné a podmíněné
takže; proto; odtud; zároveň; ve výsledku; v důsledku; v souvislosti s tím; v reakci; a to znamená; v tom případě; pod touto podmínkou, shodně s ...;
Posloupnost výskytu informací
nejdříve; zpočátku; na začátku; předběžně; v úvodu; na úvod; dříve; v současnosti; nyní; zároveň; v tuto dobu; současně; opět; ještě jednou; následně; později; v následku; dále; v důsledku; výše; níže
Spojování informací a jejich kladení proti sobě
tak; tímto způsobem; zcela stejně jako...; analogicky; podobně jako ...; z jedné strany, z druhé strany; naopak; na rozdíl; na rozdíl od ...; jinak než; avšak; ale
Doplnění a upřesnění informací
takže; mimo to; kromě toho; přičemž; spolu s...; kromě toho; obzvláště; zvláště
Ilustrování, uvádění příkladu
na příklad; například; vlastně; jen; dokonce; výhradně; obzvláště; jinak řečeno; a přesně ...
Pořadí vyjmenování
za prvé; za druhé; za třetí; následně, dále; konečně; dale podle pořadí; v dalším pořadí.

Zevšeobecnění, závěr, výsledek

takto; takže; obecně řečeno; slovem, v souvislosti s výše uvedeným / s tím; a to znamená; jak vyplývá; shrnuto / závěrem; ve výsledku; dospět k závěru; učinit závěr

Navázání na předchozí informaci

tak bylo řečeno / ukázáno / zmíněno; Jak bylo dříve upozorováno / uvedeno / zdůrazněno; Dříve zmíněný / V předchozí kapitole analyzovaný...; V souladu s; Podobně jako; Na rozdíl od...

2.6. FRÁZE OZNAČUJÍCÍ AUTORY (NE VŽDY JDE O SYNONYMA)

badatel / badatelka; znalec / znalkyně; spisovatel / spisovatelka; básník / básnířka; historik / historička; jazykovědec / jazykovědkyně; literární vědec / literární vědkyně; lingvista / lingvistka; teoretik literatury / teoretička literatury; vědec / vědkyně; autor / autorka; autorita v oblasti; znalec / znalkyně tématu

---

WSKAZÓWKI W JĘZYKU ROSYJSKIM

2.2. ЯЗЫКОВЫЕ СРЕДСТВА ОФОРМЛЕНИЯ НАУЧНОГО ТЕКСТА

Вводная часть работы и ее общая характеристика
<p>В работе рассматриваются вопросы (проблемы / методы / пути)...</p> <p>Темой данной работы является...</p> <p>Работа... посвящена проблеме / вопросу / теме; представляет собой обобщение / описание / анализ / обзор...</p> <p>В работе рассматриваются вопросы, имеющие важное значение для...</p> <p>В работе речь идет (о чем?) / говорится (о чем?) / рассматривается (что?); дается анализ (чего?) / оценка (чего?) / изложение (чего?)</p> <p>Выбор темы исследования закономерен / не случаен...</p> <p>Актуальность рассматриваемой проблемы определяется тем, что...</p> <p>С выбранной темой непосредственно связано...</p> <p>Изложенные / рассмотренные в работе вопросы / проблемы представляют интерес не только для..., но и для...</p> <p>Сущность проблемы состоит (в чем?) / сводится (к чему?) / заключается (в чем?)</p>
Образцы клишированных аннотаций и конструкций для рефератного изложения
<p>Исследователь; Писатель; Поэт; Историк; Языковед; Литературовед; Лингвист; Теоретик литературы; Ученый; Автор рассматривает вопросы...</p> <p>В книге / статье / монографии... исследуется (что?) / показан (что?) / дается характеристика (чего?) / анализируется (что?) / раскрывается (что?) / описывается (что?)</p> <p>В статье под названием..., помещенной в журнале..., излагаются взгляды / проблемы / вопросы</p> <p>Статья представляет собой детальное / общее изложение вопросов...</p> <p>В книге подробно освещается (что?) / характеризуется (что?) / рассматривается (что?)</p> <p>Автор статьи дает определение / сравнительную характеристику / обзор / анализ (чего?)</p> <p>Автор останавливается на таких проблемах, как... / касается следующих проблем / ставит вопрос о том, что... / останавливается на истории возникновения / зарождения / появления / становления (чего?)</p> <p>В статье затрагиваются такие проблемы / вопросы, как... / поднимается вопрос (о чем?) / затрагивается проблема (чего?)... / подчеркивается огромное (исключительно важное) значение...</p> <p>Большое место в работе занимает рассмотрение (чего?)</p> <p>В статье отмечается, что... / Подчеркивается, что ...</p> <p>Показывается (творческий) характер (чего?) / Устанавливаются критерии ...</p> <p>Главное внимание обращается (на что?) / Особое внимание уделяется (чему?)</p> <p>Исследование ведется через рассмотрение таких проблем, как... / В статье рассматриваются вопросы, имеющие важное значение для...</p> <p>Особое внимание автора привлекает (что?) / Особое внимание автора уделено (чему?)</p> <p>Используя (что?), автор излагает (что?)</p> <p>В статье на основе анализа (чего?) показан... / констатируется, что...</p> <p>В работе... нашли отражение вопросы... / разработка проблем...</p> <p>Несомненный интерес представляют выводы автора о том, что...</p> <p>Автор определяет данный термин следующим образом...</p> <p>Под... (definiowane pojęcie) здесь понимается...</p> <p>При этом под... (definiowane pojęcie) будем понимать / следует понимать</p> <p>Другое определение предлагается (кем?)</p> <p>Другое определение предлагается в «Словаре...»</p> <p>Несколько иная дефиниция дана в «Словаре лингвистических терминов»</p>
Композиция работы и описание ее основного содержания
<p>Работа делится на ... части / состоит из ... частей; начинается (чем? с чего?); заканчивается (чем?)</p> <p>Во введении формулируется (что?) / дается определение (чего?)</p> <p>В начале работы определяются / излагаются цели / задачи / идеи...</p> <p>Далее дается общая характеристика проблемы исследования / глав статьи / частей...</p>

В работе автор ставит вопрос / затрагивает / освещает следующие проблемы... / останавливается (на чем?)
 Далее в статье приводится целый ряд примеров, доказывающих / иллюстрирующих (что?)
 В основной части излагается (что?) / приводится аргументация (чего? в пользу чего? против чего?) / дается обобщение (чего?) / научное описание (чего?)
 В работе также затронуты такие вопросы, как... / приводятся примеры (чего?) / дается характеристика (чего?)
 Автор приводит / ссылается на примеры / факты / данные подтверждающие / иллюстрирующие (что?)
 Автор приходит к выводу / подводит нас к выводу, что... / делает вывод / подводит итог
 В заключение автор говорит (о чем?) / делается вывод о том, что...

Заключение работы, выводы автора, оценки

Автор приходит к выводу / подводит нас к выводу, что...; делает вывод / подводит итог
 В заключение автор говорит / утверждает, что...
 В заключение говорится, что...
 Наиболее важными для выводов автора представляются следующие...
 Сущность вышеизложенного сводится к следующему...
 Целью настоящей работы являлось...
 Подводя итог, следует отметить, что...
 В итоге можно / необходимо / хотелось бы подчеркнуть / отметить...
 Таким образом, в работе (реферате) убедительно доказано / получили исчерпывающее освещение (что?)
 Безусловной заслугой автора является ... / Заслуга автора заключается / состоит (в чем?)
 Проведенный анализ позволяет сделать следующие выводы...
 Оценивая работу в целом, можно утверждать...
 На основании проведенного исследования можно прийти к выводу о том, что...
 Проведенный анализ позволяет прийти к выводу, что...
 Из проведенного анализа следует, что...
 Безусловной заслугой автора является... / Заслуга автора заключается / состоит (в чем?)
 Основная ценность работы состоит / заключается (в чем?)
 Автор доказывает (что?) / опровергает (что?) / приводит доказательства справедливости своей точки зрения
 Недостатком работы является (что?) / можно считать (что?); К недостаткам работы относятся...; Вызывают возражения / сомнения...;
 Основной недостаток рассматриваемой работы заключается в том, что...
 Автор доказывает (что?) / опровергает (что?) / приводит доказательства справедливости своей точки зрения
 Нельзя (не) согласиться (с чем?)

2.3. СПИСОК ГЛАГОЛОВ

Автор рассматривает / анализирует / раскрывает / разбирает / излагает / останавливается / описывает / называет / говорит / пишет / показывает / освещает / сообщает
Автор исследует / разрабатывает / доказывает / выясняет / утверждает / высказывает предположение / выдвигает / считает / полагает
Автор определяет / перечисляет (признаки / черты / свойства) / характеризует / формулирует / констатирует / сравнивает / сопоставляет

Автор выделяет / отмечает / подчеркивает / утверждает / повторяет / специально останавливается / неоднократно возвращается; обращает / уделяет / концентрирует / заостряет / акцентирует / сосредотачивает внимание
Автор делает вывод / приходит к выводу / подводит итоги / подытоживает / обобщает / суммирует
Автор приводит примеры / ссылается (на что?) / опирается (на что?) / аргументирует / обосновывает / иллюстрирует / подтверждает / доказывает / сравнивает (что? с чем?) / сопоставляет / соотносит / противопоставляет (что? чему?) / исходит (из чего?) / цитирует
Автор соглашается / согласен (с чем?) / возражает / противоречит (чему?) / спорит (с чем?) / опровергает (что?) / полемизирует (с чем?) / критикует (что?) / расходится во взглядах (с кем?) / выдвигает возражения / аргументы / доказательства

2.4. СПИСОК ОЦЕНОЧНЫХ КОНСТРУКЦИЙ

<p>Оценочное описание авторского текста: В статье представлена точка зрения на...; содержатся дискуссионные положения, противоречивые утверждения, общеизвестные истины, ценные сведения, важные неопубликованные раньше факты / данные, попытка доказать (что?), убедительные доказательства; отмечается важность (чего?); ясно сформулировано (что?); доказано (что?)</p> <p>Выражение сопоставления: Сравнивать, сопоставлять (что? с чем?); считаться (с чем?); обращать внимание (на что?); иметь в виду (что?); наводить на мысль</p> <p>Выражение значимости: Важно отметить, что...; сущность этого сводится к следующему; необходимо подчеркнуть, что...</p> <p>Выражение уверенности: Автор убежден, уверен; считает, полагает...; с точки зрения автора...; автор убедительно доказывает, что...; это доказывает, что...; разумеется, что...; очевидно, что...; нет сомнения в том, что...; автор отстаивает точку зрения; автор придерживается точки зрения...</p> <p>Выражение согласия: Одобрять, хвалить, соглашаться, разделять точку зрения, подтверждать, придерживаться такого же мнения Безусловной заслугой автора является... / Заслуга автора заключается / состоит (в чем?) Беспорным достоинством статьи является...</p> <p>Выражение критики и несогласия: Отмечать недостатки; упрекать в небрежности, в неточности; вскрывать недостатки; критиковать; возражать; оспаривать; расходиться во взглядах / мнениях (с кем?); опровергать; игнорировать; упускать из виду; критически относиться; автор ставит невыполнимую задачу; не подтверждает вывода фактами / примерами; сомнительно, что...; непонятно, что...; желательно / полезно / целесообразно было бы...</p> <p>К недостаткам работы следует отнести... Определенные сомнения вызывает... Нельзя согласиться с автором статьи в том, что...</p> <p>Выражение предположения: Допустить; высказать свое предположение; предложить; выдвинуть гипотезу (о чем?); предположить, что...</p>

2.5. СРЕДСТВА ОРГАНИЗАЦИИ СВЯЗНОГО ТЕКСТА

Причинно-следственные и условно-следственные отношения между частями информации
итак; поэтому; отсюда; оттуда; тем самым; в результате; следовательно; значит; в силу этого; вследствие этого; в зависимости от этого; благодаря этому; в связи с этим; в таком случае; при этом условии
Временная соотнесенность частей информации
Вначале; сначала; прежде всего; в первую очередь; предварительно; сейчас; теперь; одновременно; в то же время; наряду (с чем?); еще раз; вновь; затем; позже; в последствии; в дальнейшем; далее; в последующем; в заключение; выше; ниже
Сопоставление и противопоставление частей информации
Так (же); таким (же) образом; таким (же) путем; точно так (же); совершенно так; аналогично; в то время как... ; с одной стороны, с другой стороны; наоборот; напротив; в противоположность (чему?); иначе; однако; все-таки; зато; но
Дополнение и уточнение данной информации
Также; при этом; причем; вместе с тем; кроме того; сверх того; более того; кстати; между прочим; в частности
Иллюстрация, выделение частного случая, пояснения
Например; к примеру; а именно; другими словами; в особенности; исключительно, даже; лишь; ведь; особенно; другими словами; иначе говоря; говоря точнее
Порядок перечисления
Во-первых; во-вторых; в-третьих; затем; далее; наконец
Обобщение, вывод, итог предыдущей информации
Таким образом; итак; вообще; словом; следовательно; из этого следует
Ссылка на предыдущую и последующую информацию
Как было сказано / показано / упомянуто / отмечено; как говорилось / указывалось / отмечалось; как видно; рассматриваемый / анализируемый / изучаемый / исследуемый / приведенный / указанный / (выше)упомянутый / описанный / (выше)названный / данный; согласно (чему? с чем?); соответственно этому; в соответствии с этим; подобно этому; в отличие от этого

2.6. СЛОВА ОПРЕДЕЛЯЮЩИЕ АВТОРОВ

исследователь / исследовательница; писатель / писательница; поэт / поэтесса; * ¹ историк; языковед; литературовед; лингвист; теоретик литературы; ученый; автор; авторитет в области... , знаток
---

¹ В русском научном языке не всегда используются феминитивы.

WSKAZÓWKI W JĘZYKU UKRAIŃSKIM

2.2. МОВНІ ЗАСОБИ НАУКОВОГО СТИЛЮ

Вступні фрази і словосполучення загального характеру
У роботі ... представлено / описано / обговорено / проаналізовано / проблеми / методи Тема роботи - ... Робота ... присвячена проблемі / темі, справі ... У роботі ми говоримо про ... / говориться про ... У роботі представлено поточні / важливі / значущі для ... проблеми Вибір теми виправданий / мотивований Актуальність теми впливає з ... З представленою темою тісно пов'язана ... Проблеми, представлені в роботі / доповіді, важливі як ..., так і ... Суть проблеми зводиться до ... / Важливим питанням є ... У вступі можна припустити / сформулювати тези ...
Лексико-граматичні конструкції для написання анотації (стаття, монографія, дослідження тощо)
У статті під заголовком ..., авторства ... показано ... У статті представлено детальну / загальну характеристику ... Автор статті представляє / показує ... Автор зупиняється / зосереджується на таких питаннях, як ...: / які: ... Автор обговорює такі питання: / задумується над ... / виявляє зацікавлення / представляє / розглядає питання ... Значна частина статті присвячена аналізу / критиці / дискусії тощо. Основна увага автора зосереджена / зосереджується на / спирається на ... Особливе зацікавлення автора викликає / Використовуючи дослідження ... / на основі аналізу своїх попередників / на основі досягнень інших вчених, автор пропонує / називає / стверджує, що / наголошує / робить акцент на ... У статті було помічено / зазначено / зроблено... У статті знайшло своє відображення / відображується...
Фрази, що описують структуру доповіді
Робота поділена на / складається з ... частин У вступі формулюються / визначається мета / завдання / основні ідеї / найважливіші тези. Нижче наведено загальну характеристику / розглядаються проблеми / питання, пов'язані з ... Згодом представлено приклади / що ілюструють / відображають / що є доказом ... В основній частині роботи розробляється / подається аргументація / демонструються / наводяться приклади ... / подаються докази ... У наступному розділі автор наводить / посилається на приклади / дані / наводить приклади / дані / знайомить з прикладами / даними ... У висновках, що сформульовані в закінченні роботи, говориться про ...
Конструкції для введення визначення / цитати
У своїй роботі як основний я приймаю термін X, який вважає, що "гротеск ...". У цій роботі я сприймаю термін "гротеск" у визначенні X: Для цілей моєї роботи я приймаю визначення за X, який говорить: "Гротеск ...". Визначення X таке: Термін "гротеск" слід розуміти як: Для цілей цієї дисертації найбільш корисним є таке визначення: Серед багатьох визначень «гротеску» найкращим для моєї роботи є визначення X, де сказано, що "...". Гротеск у словнику - це "...". «Словник літературних термінів», за редакцією X, визначає термін "гротеск" як ... / пояснює термін "гротеск" таким чином ... "Гротеск" у «Словнику польської мови» визначається / пояснюється таким чином:

Інше визначення пропонує літературознавець Х, який у дослідженні «Літературні терміни від А до Я» стверджує, що ...
 За Х я сприймаю, що "гротеск - це ...".
 Відповідно до / За / З точки зору Х, гротеск - це "...". / У розумінні Х, гротеск - це ...
 Х розуміє "гротеск" як "...".
 Х формулює поняття гротеску таким чином:

Лексико-граматичні конструкції для закінчення тексту (анотація, висновки, оцінка тощо)

Автор пропонує / робить висновок / узагальнює ...
 У закінченні автор стверджує, що ... / робить висновок, що ...
 У закінченні згадується ...
 Найважливішим висновком автора є думка про ... / Найважливіший висновок автора - це ...
 Суть проведених аналізів зводиться до ...
 Метою роботи було ...
 У цій дисертації я намагалася показати ...
 Підводячи підсумки, слід підкреслити / зазначити / повторити / заявити ... / зробити акцент на ... / наголосити, що ...
 У доповіді переконливо показано ...
 Представлений аналіз дозволяє сформулювати / представити / представити такі висновки:
 Посилаючись на ..., можна констатувати, що ...
 На основі проведених досліджень можна констатувати / зробити висновок, що ...:
 Проведений аналіз дозволяє зробити висновок, що ...
 Аналіз показує ...
 Стає зрозуміло, що ...
 Аналіз зібраного матеріалу дозволив сформулювати ...
 На основі ... можна зробити висновок ...
 Представлена інтерпретація пролила нове світло на ... / дозволила ствердити, що ...
 Інтерпретація, проведена в цій статті ...
 Питання, висвітлені у роботі ...

2.3. СПИСОК КОРИСНИХ ДІЄСЛІВ

Автор розглядає / аналізує / відкриває / розвиває / обговорює / каже / описує / пише / презентує / показує / інформує / висвітлює /
Автор досліджує / опрацьовує / доводить / пояснює / стверджує / підтверджує / висловлює / вірить / переконує / тлумачить / коментує /
Автор визначає / формулює / характеризує / компілює / порівнює / стверджує
Автор виділяє / підкреслює / повторює / привертає особливу увагу / неодноразово помічає / фокусується / загострює / акцентує / враховує / робить акцент на /
Автор робить висновок / узагальнює / робить висновки / встановлює / аргументує / робить підсумки
Автор наводить приклади / наводить приклади своїх висловлювань ... / думки / посилається / відноситься до / покладається на / аргументує / ілюструє / підтверджує / доводить / показує /

протиставляє / протистоїть / цитує / погоджується з думкою
Автор погоджується / заперечує / спростовує / аргументує / критикує / займає іншу позицію / суперечить Автор дотримується думки, що... / поділяє думку, що... / підтримує тезу, що....

2.4. ОЦІНОЧНІ ФРАЗИ (КРИТИКА, ЗГОДА, СХВАЛЕННЯ)

У статті представлена цікава точка зору на ... Стаття містить дискусійні / суперечливі тези Стаття містить цінну інформацію / неопубліковані раніше дослідження / невідомі факти / детальні дані / переконливі твердження / ретельний аналіз Необхідно / варто підкреслити / звернути увагу ... / підкреслити / виділити / зробити акцент на ... Автор переконаний / вірить / вважає / показує / переконливо показує / стверджує Автору близька думка / теза / ствердження Безсумнівно / Звичайно / Очевидно Автор помічає недоліки / критикує / протиставляється / висловлює іншу думку / критично відноситься до / заперечує / ігнорує / не приймає / сумнівається / відноситься скептично / недооцінює Думки дослідників розходяться / Думки дослідників суперечать / конфліктують між собою Автор поставив перед собою непосильне завдання Незрозуміло, чому / Сумнівні / Сумніви викликають / збуджують (приклади ...) Вірніше, / Це було б розумно ... / Було б доцільно ... Безсумнівна заслуга автора - це ... / Користь автора - це ... Безсумнівною цінністю цієї роботи є ... Недоліки роботи - це ... / Перевага роботи полягає в тому Деякі сумніви викликає ... Не можна погодитися з автором щодо ... Очевидні застереження викликають пропозиції автора щодо ... Автор переконливо подав аргументи ... Більше уваги слід приділити ...

2.5. КОНСТРУКЦІЇ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕКСТУ

Причинно-наслідкові та умовні
тому; ось чому; отже; те саме; як результат; у зв'язку з цим; в подальшому; і це означає; в цьому випадку; за умови, що, відповідно до, згідно з ...
Порядок інформації
по-перше; спочатку; на початку; початково; у вступі; раніше; у наш час; зараз; одночасно; на час; знову; тоді; пізніше; в подальшому; ще раз, наступно, згодом; отже; вище; нижче
Порівняння та протиставлення інформації
таким чином; таким способом, сюди; точно так само ...; аналогічно; такий же, як ... ; з одного боку, з іншого боку; навпаки; На відміну від ...; окрім; однак; але
Доповнення та уточнення інформації
також; крім цього; крім того, причому; у тому числі...; на додаток; особливо;
Наведення прикладу
наприклад; саме; тільки; навіть; виключно; особливо; іншими словами; і саме...
Порядок наведення думок

по-перше; по-друге; по-третє; тоді; наступно; нарешті; послідовно; згодом;

Узагальнення, висновок, результат

таким чином; отже; загально кажучи, одним словом, у зв'язку з вищесказаним / з цим; і це означає; як впливає; підсумовуючи; як результат; приходити до висновку; виводити

Слідкування за попередньою інформацією

як вже сказано / показано / згадано; як зазначено раніше / виділено / підкреслено; згаданий раніше / аналізований у попередньому розділі ...; згідно з; такий же, як; на відміну від...

2.6. СЛОВА, ЩО НАЗИВАЮТЬ АВТОРІВ ТЕКСТУ (це не завжди синоніми)

дослідник / дослідниця; знавець / знавчиня; письменник / письменниця; поет / поетеса; історик; лінгвіст / лінгвістка; літературознавець / літературознавчиня; мовознавець / мовознавчиня; теоретик літератури; вчений / вчена; автор / авторка; авторитет у цій сфері; знавець / знавчиня цієї теми

II.3. WYKAZ PRZYDATNYCH SKRÓTÓW

Tabela 1

SKRÓT	ROZWINIĘCIE SKRÓTU
b.d.	bez daty (wydania)
b.m.	bez miejsca (wydania)
b.d. i b.m.	bez daty i miejsca (wydania)
cyt. za	cytuję za
dz. cyt.	dzieło cytowane
<i>ead.</i>	<i>eadem</i> – taż, ta sama (autorka)
<i>eaed.</i>	<i>eaedem</i> – te, te same (autorki)
<i>et al.</i>	<i>et alia</i> – i inni
<i>ibid.</i>	<i>ibidem</i> – tamże
<i>id.</i>	<i>idem</i> – tenże, ten sam (autor)
<i>iid.</i>	<i>iidem</i> – ci, ci sami (autorzy)
i in.	i inni
itd.	i tak dalej
itp.	i tym podobnie, i tym podobne
jw.	jak wyżej
m.in.	między innymi
np.	na przykład
nr	numer
odb.	odbitka, nadbitka
opr., oprac.	opracowanie; opracował/ opracowała
p.n.e.	przed naszą erą
pod red.	pod redakcją
por.	porównaj
przeł.	przełożył/a
r.	rok
red.	redakcja
s.	strona
t.	tom
tj.	to jest
tłum.	tłumaczenie
tzn.	to znaczy
twz.	tak zwany
uzup.	uzupełnienie; uzupełnił/ uzupełniła
w.	wiek
wyd.	wydawnictwo; wydanie
zob.	zobacz

WERSJE JĘZYKOWE SKRÓTÓW

Tabela 2

SKRÓT	JĘZYK				
	chorwacki	czeski	rosyjski	serbski	ukraiński
b.d.	b. d.	<i>s.a.</i> , b.r. ²	б.г.	б. д.; нд.	б.д.
b.m.	b.m.	<i>s.l.</i> , b.m.	б.м.	s. l.; б. г	б.м.
b.d. i b.m.	b. d. i m.	b.r.a.m.	б.г. и б.м.	б. м. и м.	б.д. і б.м.
cyt. za	navedeno prema; citirano prema	-	цит. по	нав. према:	-
dz. cyt.	<i>op.cit.</i> ; cit.dj.	<i>op.cit.</i> , cit. dílo	-	о.с.; н.д. цит. д.	цит. праця
ead.	<i>ead.</i> ; <i>ista</i>	<i>ead.</i> , <i>táž</i> , <i>těže</i>	та же	<i>ead.</i> ; иста	її ж ³
eaed.	<i>eaed.</i> <i>iste</i>	<i>eaed.</i> , <i>tytěž</i> , <i>týchž</i>	те же	<i>eaed.</i> ; исте	їхне ж ⁴
et al.	et al.; i dr.	<i>et al.</i> , aj., a kol.	и др.	Et al.; и др.	та ін.
ibid.	<i>ibid.</i> ; <i>isto</i>	<i>ib.</i> , <i>ibid.</i> , <i>tamtěž</i>	там же	<i>Ibid.</i> ; исто	там само / там же
id.	<i>id.</i> ; <i>isti</i>	<i>id.</i> , <i>týž</i> , <i>těhož</i>	той же	<i>id.</i> ; исти	його ж ⁵
iid.	<i>iid.</i> ; <i>isti</i>	<i>iid.</i> , <i>tíž</i> , <i>týchž</i>	те же	<i>iid.</i> исти	їхне ж ⁶
i in.	i dr.	a kol.	и др.	и др.	та ін.
itd.	itd.	atd.	и т.д.	итд.	і т. д. / і т. ін.
itp.	i sl.	atp.	и т.п.	и т. сл.	і т. п. / та ін., тощо
jw.	kao gore	dtto	как выше	као горе	як вище
m.in.	između ostalog	mj.			м.ін.
np.	npr.	např.	напр.	нпр.	напр.
nr	br.	č.	№	бр.	№
odb.	p.o.	-	-	сеп.	-

² bez určení roku; bez určení data

³ bardzo rzadko używany

⁴ bardzo rzadko używany

⁵ bardzo rzadko używany

⁶ bardzo rzadko używany

opr., oprac.	prired.	zprac.	сост.	приред.	-
p.n.e.	pr.n.e.	př.n.l., př.Kr.	до н.э.	пре н.е.	до н. е.
pod red.	ur.	ed. ⁷	под ред.	уред.	за ред.
por.	usp.	srov., sr.	-	уп.	пор.
przeł.	prev.	přel.	пер.	прев.	пер.
r.	g.; god.	r.	г.	г.; год.	р.
red.	ur.	ed. ³	ред.	уред.	ред.
s.	str.	s.	с.	стр.	с.
t.	sv.	sv., díl, t.	т.	т.; књ.	т.
tj.	tj.	Tj.	т.е.	тј.	тобто
tlum.	prijev.	přel.	пер.	прев.	пер.
tzn.	tj.	tzn.	т.е.	тј.	тобто
tzv.	tzv.	tzv.	-	тзв.	т. з.
uzup.	dopunio	-	-	доп.	доп.
w.	st.	st.	в.	в.; ст.	ст.
wyd.	izd.	vyd.	изд.	изд.	вид.
zob.	v.	viz	см.	в.	див.

---

⁷ Jeśli dwóch lub więcej redaktorów, to stosujemy eds. lub (rzadziej) edd.

II.4. WZORY STRON TYTUŁOWYCH

FILOLOGIA CHORWACKA Z JĘZYKIEM SERBSKIM

**FILOLOGIA CHORWACKA Z JĘZYKIEM SERBSKIM
STUDIA LICENCJACKIE**

UNIwersytet Wrocławski
Wydział Filologiczny
Instytut Filologii Słowiańskiej

FILOLOGIA CHORWACKA Z JĘZYKIEM SERBSKIM

Imię i nazwisko
TYTUŁ

Praca licencjacka
Promotor:
dr / dr hab. / prof. dr hab. Xxxxxx Yyyyyyyy

WROCLAW XXXX

SVEUČILIŠTE U WROCLAWU
FILOLOŠKI FAKULTET
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE

HRVATSKA FILOLOGIJA SA SRPSKIM JEZIKOM

Ime i prezime
NASLOV

PRVOSTUPNIČKI RAD

Mentor:

dr / dr hab. / prof. dr hab. XXXXXXX YYYYYYY

WROCLAW, XXXX.

UNIVERSITY OF WROCLAW
FACULTY OF LETTERS
INSTITUTE OF SLAVIC STUDIES
CROATIAN STUDIES WITH SERBIAN

Name
TITLE

BACHELOR'S THESIS
Supervisor:
dr / dr hab. / prof. dr hab. Xxxxxx Yyyyyyy

WROCLAW XXXX

FILOLOGIA CHORWACKA Z JĘZYKIEM SERBSKIM
STUDIA MAGISTERSKIE

UNIwersytet Wrocławski
Wydział Filologiczny
Instytut Filologii Słowiańskiej

FILOLOGIA CHORWAČKA Z JĘZYKIEM SERBSKIM

Imię i nazwisko
TYTUŁ

Praca magisterska
Promotor:
dr / dr hab. / prof. dr hab. Xxxxxx Yyyyyyyy

WROCLAW XXXX

SVEUČILIŠTE U WROCLAWU
FILOLOŠKI FAKULTET
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE

HRVATSKA FILOLOGIJA SA SRPSKIM JEZIKOM

Ime i prezime
NASLOV

DIPLOMSKI RAD

Mentor:

dr / dr hab. / prof. dr hab. XXXXXXX YYYYYYY

WROCLAW, XXXX.

UNIVERSITY OF WROCLAW
FACULTY OF LETTERS
INSTITUTE OF SLAVIC STUDIES
CROATIAN STUDIES WITH SERBIAN

Name
TITLE

MASTER'S THESIS
Supervisor:
dr / dr hab. / prof. dr hab. Xxxxxx Yyyyyyy

WROCLAW XXXX

FILOLOGIA CZESKA

FILOLOGIA CZESKA
STUDIA LICENCJACKIE

UNIwersytet Wrocławski
Wydział Filologiczny
Instytut Filologii Słowiańskiej

FILOLOGIA CZESKA

Imię i nazwisko
TYTUŁ

Praca licencjacka
Promotor:
dr / dr hab. / prof. dr hab. Xxxxxx Yyyyyyyy

WROCLAW ROK

VRATISLAVSKÁ UNIVERZITA
FILOLOGICKÁ FAKULTA
ÚSTAV SLOVANSKÉ FILOLOGIE

ČESKÁ FILOLOGIE

Jméno a příjmení
NÁZEV

Bakalářská práce
vedoucí:
dr / dr hab. / prof. dr hab. XXXXXXX YYYYYYY

VRATISLAV ROK

UNIVERSITY OF WROCLAW
FACULTY OF LETTERS
INSTITUTE OF SLAVIC STUDIES

CZECH STUDIES

Name
TITLE

BACHELOR'S THESIS

Supervisor:

dr / dr hab. / prof. dr hab. XXXXXXX YYYYYY

WROCLAW XXXX

FILOLOGIA CZESKA
STUDIA MAGISTERSKIE

UNIwersytet Wrocławski
Wydział Filologiczny
Instytut Filologii Słowiańskiej

FILOLOGIA CZESKA

Imię i nazwisko
TYTUŁ

Praca magisterska
Promotor:
dr / dr hab. / prof. dr hab. XXXXXX YYYYYYYY

Wrocław Rok

VRATISLAVSKÁ UNIVERZITA
FILOLOGICKÁ FAKULTA
ÚSTAV SLOVANSKÉ FILOLOGIE

ČESKÁ FILOLOGIE

Jméno a příjmení
NÁZEV

Diplomová magisterská práce
vedoucí:
dr / dr hab. / prof. dr hab. XXXXXXX YYYYYYY

VRATISLAV ROK

UNIVERSITY OF WROCLAW
FACULTY OF LETTERS
INSTITUTE OF SLAVIC STUDIES

CZECH STUDIES

Name
TITLE

MASTER'S THESIS
Supervisor:
dr / dr hab. / prof. dr hab. Xxxxxx Yyyyyyy

WROCLAW XXXX

FILOLOGIA ROSYJSKA

FILOLOGIA ROSYJSKA
STUDIA LICENCJACKIE

UNIwersytet Wrocławski
Wydział Filologiczny
Instytut Filologii Słowiańskiej

FILOLOGIA ROSYJSKA

Imię i nazwisko
TYTUŁ

Praca licencjacka
Promotor:
dr / dr hab. / prof. dr hab. Xxxxxx Yyyyyyyy

WROCLAW ROK

ВРОЦЛАВСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ИНСТИТУТ СЛАВЯНСКОЙ ФИЛОЛОГИИ

РУССКАЯ ФИЛОЛОГИЯ

Имя фамилия (студента)

Бакалаврская работа
на тему: «.....»

Научный руководитель: доктор
наук / хабилитированный доктор
/ проф. имя фамилия

ВРОЦЛАВ ХХХХ ГОД

UNIVERSITY OF WROCLAW
FACULTY OF LETTERS
INSTITUTE OF SLAVIC STUDIES

RUSSIAN STUDIES

Name
TITLE

BACHELOR'S THESIS

Supervisor:

dr / dr hab. / prof. dr hab. Xxxxxx Yyyyyyyy

WROCLAW XXXX

FILOLOGIA ROSYJSKA
STUDIA MAGISTERSKIE

UNIwersytet Wrocławski
Wydział Filologiczny
Instytut Filologii Słowiańskiej

FILOLOGIA ROSYJSKA

Imię i nazwisko
TYTUŁ

Praca magisterska
Promotor:
dr / dr hab. / prof. dr hab. Xxxxxx Yyyyyyyy

WROCLAW ROK

ВРОЦЛАВСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ИНСТИТУТ СЛАВЯНСКОЙ ФИЛОЛОГИИ

РУССКАЯ ФИЛОЛОГИЯ

Имя фамилия (студента)

Магистерская диссертация
на тему: «.....»

Научный руководитель: доктор
наук / хабилитированный доктор
/ проф. имя фамилия

ВРОЦЛАВ ХХХХ ГОД

UNIVERSITY OF WROCLAW
FACULTY OF LETTERS
INSTITUTE OF SLAVIC STUDIES

RUSSIAN STUDIES

Name
TITLE

MASTER'S THESIS
Supervisor:
dr / dr hab. / prof. dr hab. Xxxxxx Yyyyyyy

WROCLAW XXXX

FILOLOGIA UKRAÍNSKA

FILOLOGIA UKRAIŃSKA
STUDIA LICENCJACKIE
SPECJALNOŚĆ: UKRAINISTYKA

UNIwersytet Wrocławski
Wydział Filologiczny
Instytut Filologii Słowiańskiej

FILOLOGIA UKRAIŃSKA
Specjalność: UKRAINISTYKA

Imię i nazwisko
TYTUŁ

Praca licencjacka
Promotor:
dr / dr hab. / prof. dr hab. Xxxxxx Yyyyyyyy

WROCLAW ROK

ВРОЦЛАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ІНСТИТУТ СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

УКРАЇНСЬКА ФІЛОЛОГІЯ
Спеціальність: УКРАЇНІСТИКА

Ім'я прізвище
ЗАГОЛОВОК

Бакалаврська робота
Науковий керівник:
д-р / д-р габ. / проф. д-р габ. Ххххххх Ууууууу

ВРОЦЛАВ РІК

UNIVERSITY OF WROCLAW
FACULTY OF LETTERS
INSTITUTE OF SLAVIC STUDIES

UKRAINIAN STUDIES
Specialisation: UKRAINIAN STUDIES

Name
TITLE

BACHELOR'S THESIS

Supervisor:

dr / dr hab. / prof. dr hab. Xxxxxx Yyyyyyyy

WROCLAW XXXX

FILOLOGIA UKRAIŃSKA
STUDIA LICENCJACKIE
SPECJALNOŚĆ: FILOLOGIA UKRAIŃSKA Z JĘZYKIEM ANGIELSKIM

UNIwersytet Wrocławski
Wydział Filologiczny
Instytut Filologii Słowiańskiej

FILOLOGIA UKRAIŃSKA
Specjalność: FILOLOGIA UKRAIŃSKA Z JĘZYKIEM ANGIELSKIM

Imię i nazwisko
TYTUŁ

Praca licencjacka
Promotor:
dr / dr hab. / prof. dr hab. Xxxxxx Yyyyyyyy

WROCLAW ROK

ВРОЦЛАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ІНСТИТУТ СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

УКРАЇНСЬКА ФІЛОЛОГІЯ
Спеціальність: УКРАЇНСЬКА ФІЛОЛОГІЯ З АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Ім'я прізвище
ЗАГОЛОВОК

Бакалаврська робота
Науковий керівник:
д-р / д-р габ. / проф. д-р габ. Хххххххх Ууууууу

ВРОЦЛАВ РІК

UNIVERSITY OF WROCLAW
FACULTY OF LETTERS
INSTITUTE OF SLAVIC STUDIES

UKRAINIAN STUDIES
Specialisation: UKRAINIAN STUDIES WITH ENGLISH

Name
TITLE

BACHELOR'S THESIS
Supervisor
dr / dr hab. / prof. dr hab. Xxxxxx Yyyyyyy

WROCLAW XXXX

FILOLOGIA UKRAIŃSKA
STUDIA MAGISTERSKIE
SPECJALNOŚĆ: UKRAINISTYKA

UNIwersytet Wrocławski
Wydział Filologiczny
Instytut Filologii Słowiańskiej

FILOLOGIA UKRAIŃSKA
Specjalność: UKRAINISTYKA

Imię i nazwisko
TYTUŁ

Praca magisterska
Promotor:
dr / dr hab. / prof. dr hab. Xxxxxx Yyyyyyyy

WROCLAW ROK

ВРОЦЛАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ІНСТИТУТ СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

УКРАЇНСЬКА ФІЛОЛОГІЯ
Спеціальність: УКРАЇНІСТИКА

Ім'я прізвище
ЗАГОЛОВОК

Магістерська робота
Науковий керівник:
д-р / д-р габ. / проф. д-р габ. Ххххххх Ууууууу

ВРОЦЛАВ РІК

UNIVERSITY OF WROCLAW
FACULTY OF LETTERS
INSTITUTE OF SLAVIC STUDIES

UKRAINIAN STUDIES
Specialisation: UKRAINIAN STUDIES

Name
TITLE

MASTER'S THESIS
Supervisor:
dr / dr hab. / prof. dr hab. Xxxxxx Yyyyyyy

WROCLAW XXXX

FILOLOGIA UKRAIŃSKA
STUDIA MAGISTERSKIE
SPECJALNOŚĆ: FILOLOGIA UKRAIŃSKA Z JĘZYKIEM ANGIELSKIM

UNIwersytet Wrocławski
Wydział Filologiczny
Instytut Filologii Słowiańskiej

FILOLOGIA UKRAIŃSKA
Specjalność: FILOLOGIA UKRAIŃSKA Z JĘZYKIEM ANGIELSKIM

Imię i nazwisko
TYTUŁ

Praca magisterska
Promotor:
dr / dr hab. / prof. dr hab. Xxxxxx Yyyyyyyy

WROCLAW ROK

ВРОЦЛАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ІНСТИТУТ СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

УКРАЇНСЬКА ФІЛОЛОГІЯ
Спеціальність: УКРАЇНСЬКА ФІЛОЛОГІЯ З АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Ім'я прізвище
ЗАГОЛОВОК

Магістерська робота
Науковий керівник:
д-р / д-р габ. / проф. д-р габ. Хххххххх Уууууууу

ВРОЦЛАВ РІК

UNIVERSITY OF WROCLAW
FACULTY OF LETTERS
INSTITUTE OF SLAVIC STUDIES

UKRAINIAN STUDIES
Specialisation: UKRAINIAN STUDIES WITH ENGLISH

Name
TITLE

MASTER'S THESIS
Supervisor:
dr / dr hab. / prof. dr hab. Xxxxxx Yyyyyyyy

WROCLAW XXXX

BIBLIOGRAFIA

Boć, J. (2006). *Jak pisać pracę magisterską?*. Konsultacja filologiczna J. Miodek. Wrocław: Kolonia Limited.

Eco, U. (2007). *Jak napisać pracę dyplomową. Poradnik dla humanistów*. Przeł. i aneks G. Jurkowlaniec. Wstęp W. Tygielski. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.

Gambarelli, G., Łucki, Z. (1998). *Jak przygotować pracę dyplomową lub doktorską*. Kraków: UNIVERSITAS.

Ucherek, D. (2020). *Prace dyplomowe w Instytucie Filologii Polskiej. Wskazówki redakcyjne*. [wersja pdf]

Vodina, N.S. i dr. (2008). *Kul'tura ustnoy i pis'mennoy rechi delovogo cheloveka. Spravochnik praktikum*. Moskva: Flinta i Nauka.

Węglińska, M. (2010). *Jak pisać pracę magisterską? Poradnik dla studentów*. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.